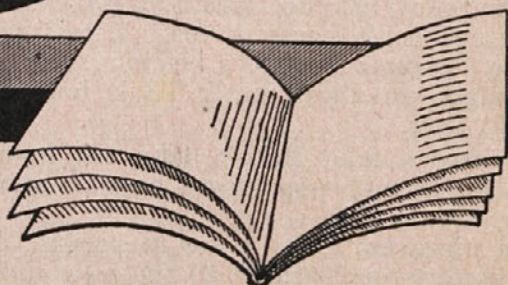

SVETJE

XLVII.
LJUBLJANA

1930 - XII.
DECEMBER

P. KRIZOSTOM:

Frančišek pred Madono.

(Za 8. december.)

Kot da je razumel
njeno visoko svetost,
kot da je zajel
vso globoko skrivnost
njene lepote —
svetil se mu je obraz
in trepetal mu je glas,
ko je ponavljal njeno ime.

Videl jo je pred seboj
z belo prelestjo odeto,
videl jo je — Devico
brez madeža spočeto —
kot njen Evangelist.

Klečal je pred njo
ves lep, ves čist...
Usta so mu šepetala
njeno sladko ime.
Dvigal je svoje bele roke,
kot bi hotel zajeti
Marijine zlate zvezdice
in drhteče srebrne prámene
njene solnčne obleke.

„Blagošlovljena bodi na veke!“
jecljal je v solzah.

In klečal je pred njo
preko polnočne ure
zatopljen v deveto nebo...

Francišek in evangelij.

Zato je frančiškansko gibanje povsem evangeljsko. Francišek je hotel s svojimi tremi redovi celotno krščanstvo k kolikor mogoče čistemu izpolnjevanju evangelija nazaj privedi. V prvi vrsti pa bi morali zlasti manjši bratje ne samo evangelij celemu svetu pridigati, ampak v vsej svoji popolnosti tudi izpolnjevati. To je hotel Francišek. To je bil njegov življenski vzor.

III. Tako pojmovan, tako globok, tako čist in tako junaško ter živo pojmovan, je bil ta vzor popolnoma nov ter samo sv. Frančišku lasten.

Ni bilo to na njegovem vzoru novo in pristno, da je imel evangelij za krmilo in kompas krščanskega življenja ter duševne popolnosti. Kako bi mogel kristjan in prav posebej ustanovnik reda drugače misliti! Vsak kristjan je obvezan evangeljsko postavo izpolnjevati. Redovnik pa še povrh obljubi, da bo evangeljske svete pokorščine, uboštva in čistosti izpolnjeval. Zato je v tem odličnejši od drugih kristjanov, kakor apostoli širšega kroga Jezusovih učencev. Zato cerkveni očetje vedno povdarjajo, da je življenje v redovnem stanu resnično in edinstveno evangeljsko in apostolsko življenje. To vzvišeno pojmovanje redovništva je seveda pozneje pobledele, ker je postajalo cerkveno življenje posvetno in plitvo. Je pa pozneje za časa križarskih vojska zopet zasvetilo v prvotni luči. Kratko pred nastopom sv. Frančiška sta Rupert iz Deutz-a in Bernard iz Clairvauxa polna navdušenja pisala o apostolskem značaju menišva.

In kljub temu niti eden redovnih ustanovnikov pred Frančiškom ni postavil svojega vodila na evangelij in svoje učence izrecno obvezal k evangeliju v najožjem in najširšem smislu. Ne Pahomij, ne Bazilij na vzhodu, niti frankovski in irski redovni ustanovniki zgodnjega srednjega veka niso postavili svojim redovnikom takega cilja. Tudi obe znameniti vodili, ki ste bili v začetku 13. stol. izključno v rabi, benediktinsko namreč in avguštinsko, nikakor ne postavljajo samostanskega življenja na podlago evangelija. Nikjer se na to ne vzklicujejo, da bi bil red na evangeljsko podlago postavljen, niti da bi bil posamezen redovnik na podlagi obljube obvezan evangelij izpolnjevati ter življenje apostolov posnemati. Da, celo izključujejo prav važne naloge evangeljskega in apostolskega življenja. Pomislimo samo n. pr. obljubo „stabilitas loci“, (ostali vedno v enem samostanu), v starejših redovih in na drugi strani na apostolstvo pridigarke in misijske delavnosti.

Zato je Francišek odločno odklanjal mnenje, si pri teh vodilih kaj izposoditi. Ko so mu stavili predlog, naj si vsaj v tej ali oni točki pri njih vzgled vzame, je rekel: „Ne maram, da mi kako drugo vodilo predlagate, bodisi Benedikta ali Avguština ali Bernarda ali kakršno koli drugo pot ali drug način življenja kakor to, katero mi je Gospod sam v svojem usmiljenju pokazal in dal.“ Niti ni hotel ustreči želji sv. Dominika, oba nova nastala beraška redova, manjših bratov in njemu najbolj sorodnega bratov pridigarjev, v en red združiti.

Frančišek si je bil svest, da ni njegova ustanova nikakršna veja ali posebnost kakega drugega reda, ampak v resnici nova stvaritev. In ker se je naslanjal na božje razodetje, se ga je z zadnjim srčnim utripom držal. Za nobeno ceno ni hotel biti od drugod vplivan. Celó v

očigled smrti je slavil življenje po evangeliju, ki ga je izpolnjeval in ga je vsaki drugi ustanovi predpostavljal. Vedno se je bal za gorečnost in resničnost svojega nebeškega vzora. Kakor je bil ponižen, krotak in popustljiv, tako je bil neizprosni, kjer je šlo za dušo, bistvo in individualnost svoje ustanove: za njeno evangeljsko posebnost.

Ta posebnost, popolnoma in v celoti pojmovana, ohranjena in uresničena, je in ostane svetovno-zgodovinski pomen sv. Frančiška. Prerojenje evangelija in evangeljske pra-cerkve, — to je, kar je sodobni svet na Asiškem ubožcu občudoval. Kjerkoli življenjepisec njegovo življenje opisuje ali pa kronist z malimi črticami njegovo udejstvovanje slika, vedno povdarjajo njegovo bistveno zaslugo, da je po svojem življenju in svoji ustanovi svet zopet k evangeliju pripeljal. Tomaž Čelano kratko povzame njegov značaj: „Bil je mož z evangeljskim poklicem, v resnici in zvestobi služabnik evangelija. Njegovo najvišje stremljenje, njegova največja želja in prvo načelo je bilo, sveti evangelij v vsem in nad vse izpolnjevati.“ Slava, katero mu trije tovariši pojejo, kratko in sočno pove, da je bil popoln v izpolnjevanju evangelija ter da je bil naslednik apostolov: „Na najbolj popoln način se je Kristusu priključil, apostolski mož Frančišek je sledil življenju ter stopinjam apostolov.“ „Mnogo plemenitih in neplemenitih“, tako pravi avguštinski prijor Valter iz Gisburna, „klerikov in lajikov je šlo za Frančiškom ter so hodili po njegovih stopinjah. Sveti oče jih je učil evangeljsko popolnost izpolnjevati, ubožstvo prenašati ter hoditi po poti svete preprostosti. Napisal je tudi evangeljsko vodilo zase in za svoje brate.“

Kardinal Jakob iz Vitry, eden najučenejših in najpopolnejših redovnikov svojega časa, piše pod neposrednim vtisom, katerega je dobil pri osebnem občevanju s Frančiškom in njegovimi sinovi: „Vendar sem našel tolažbo v teh krajih (v Umbriji): mnogo ljudi obojega spola, bogati in posvetni, so radi Kristusa vse razdelili in so svet zapustili. Imenovali so jih manjše brate... Ta red manjših bratov se zato tako hitro po celem svetu širi, ker njegovi člani točno posnemajo način življenja starejše cerkve... Trem redovom: samotarjem, menihom in korarjem je Gospod še dodal v teh dnevih četrto redovniško ustanovo, diko redovniškega življenja in svetost vodila. Seveda, če dobro pogledamo stan in obliko prvotne cerkve, ni s tem ne toliko novo vodilo pridružil, ampak je boljše staro (namreč evangeljsko) obnovil. Na tleh ležečo in skoro mrtvo vero je zopet zbudil, da bi za nevarne Antikristove čase nove borbe izvežbal in s temi trdnjavami Cerkev že v naprej podprl. Ta pomen ima red ubogih Križanega v resnici, red pridigarjev, ki jim pravimo: manjši bratje. Ti se zelo goreče trudijo, vero, ubožstvo ter pokorščino prvotne Cerkve obnoviti, zajemati v žeji in ognju duha čisto vodo iz evangeljskih virov, da ne izpolnujejo samo zapovedi, ampak tudi nasvete evangelija ter kár se da natančno posnemajo apostolsko življenje... To je sveti red manjših bratov ter občudovanja vredna družba apostolskih mož, ki jih je Gospod v teh dneh zbudil.“

Celo dominikani imajo frančiškanski red za pravi in edini red, ki je popolnoma privezan na evangelij. Dominikanski general Hubert de Romans se v sredini 13. stol. takole izraža: „Blaženi Frančišek je hotel, da manjši bratje kar najbolj popolno evangelij izpolnujejo. In to morajo storiti ne samo v lahkih, temveč ravno tako v težkih stvareh, kakor n. pr. z ozirom na tisti opomin: „Če te kdo udari na eno lice, ponudi mu tudi drugo, tako da bodo res in v resnici popolni učenci evangelija.“

Povratek k evangeliju pripisujejo torej vodilni možje Frančiškovega velikemu delu. Krščanstvo je sicer verovalo na Gospodovo poslanstvo; toda premnogokrat mu je manjkalo razumevanja in vaja v njem. Tako je bil v vseh krogih in v vseh družabnih razredih globok prepad med vero in življenjem. Najboljši možje te dobe so se naprej in naprej pritoževali. Najhujše pri tem pa je bilo, da se večina niti zavedala ni tega prepada. Velikost in posebnost evangelija z ozirom na navade in sporočila niti čutili niso. Za Frančiška pa je bila vsaka vrstica evangelija doživljaj.

Vsaka beseda se je z neposredno svežostjo in ostrino v njegovo dušo zagrebla. In komaj jo je prebral ali slišal, že je delal za njeno uresničenje. Ali je ta ali oni beseda obvezna ali je samo svet, ali je za vse ljudi ali samo za posameznike, ali je samo za apostolske čase veljala ali za vselej, ali je slika ali prilika ali pa resnična zgodba, taka in slična eksegetična vprašanja so mu bila neznana. Slišal je božjo besedo, če le niso okoliščine onemogočile izpolnjevanje.

On bere: „Vsakemu, kdor te prosi, dajaj“, in takoj navaja svoje učence, naj dajejo ubogim, ki miloščino prosijo, kapuc ali polovico obleke, če bi drugega slučajno ne imeli. On bere: „In kdor hoče s teboj začeti pravdo in ti vzeti suktnjo, mu pusti še plašč,“ — in pusti, da mu vzame tudi haljo, ne da bi z besedo ugovarjal. On bere: „... jejte, kar se pred vas postavi,“ — in dovoli svojim sobratom, da po evangeliju in v nasprotju z postno postavo vseh redov, od vsake jedi, katera se njim ponudi, jedo. On bere, kako naj apostoli pri vstopu v kako hišo govorijo: „Mir bodi v tej hiši,“ in ukaže svojim bratom, naj nikdar brez tega pozdrava ne vstopijo v kako hišo in vsako pridigo začne s tem pozdravom in še v svoji oporoki piše: „Ta pozdrav mi je Gospod razodel, da naj pravimo: „Gospod naj ti da mir.“

Te in slične Zveličarjeve besede, ki jih je iz vsakdanjega poslušanja in branja evangelija poznal, je brez pridržka privzel za merilo v življenju. Z ganljivo preprostostjo in junaško neizprosno je svetu pokazal evangelij na sebi. To je bila skrivnost njegovega ogromnega vpliva na frančiškansko stoletje.

In samo tako se da razumeti zopet vstalo navdušenje za Frančiška v današnjih časih. Od 13. stoletja ni bilo za asiškega ubožca pač nikoli tako splošnega in gorečega zanimanja kot danes. Zadnja desetletja so prinesli pravo poplavo Frančiškove književnosti. Možje vseh taborov in izpovedi se za Frančiškov pokret ogrevajo. Mnoge morda vodi moda ali dekadentna sentimentalnost nove dobe, mnoge celo popolnoma napačno, protikatoliško pojmovanje osebnosti in ciljev tega ubožca. Toda glavni vzrok tega pojava v smeri Frančiška je brez dvoma v evangelijskem vzoru in življenju sv. Frančiška. Pri tem jih žene hrepenenje po evangelijski poglobitvi v dušo in po duševni kulturi. In zato svetnika tako visoko cenijo, ker je kakor nobeden človek od apostolskih časov, popolnoma in resno živel evangelijsko.

In to samo, to resnično evangelijsko življenje, je dalo Serafu svetovni pomen in sloves. To življenje samo daje Frančiškovega redu naravno bajno priljubljenost in nepremagljiv pomen. In če hoče ta red biti sol zemlje po volji ustanovnika, mora vedno visoko ceniti in uresničevati cilj: „Vodilo in življenje manjših bratov je to-le: sveti evangeliij našega Gospoda Jezusa Kristusa izpolnjevati.“

Sv. Teofil iz Korte v poveličanju.

P. MODEST:

Po Franciškovih stopinjah.

XII. Kaznjenci svojemu dobrotniku.

Toda v cerkev Marijinega Oznanenja, kjer je ležal p. Lin na mrtvaškem odru, in k pogrebnim svečanostim niso smeli ravno oni, ki so si tega najbolj želeli, ki so pa morali živeti izobčeni iz človeške družbe: kaznjenci pri „Sv. Frančišku“.

Potrti in razburjeni so zahtevali vsaj to pravico, da bi smeli poklekniti k nogam svojega mrtvega dobrotnika, ki je bil ravno njim več, kakor komursibodi drugemu.

Toda zdelo se je, da s tem ne bo nič — da ne bodo nič dosegli.

„Pa nas uklenite v verige in peljite!“ so razjarjeni klicali.

To strastno hrepenenje je končno omeščalo tudi oblast. Sklenili so ugoditi njihovim prošnjam in jim naklonili to tolažbo. In zgodilo se je,

da je p. Lin tisto zadnjo noč, ki jo je še imel prebiti n apovršju zemlje, še enkrat obiskal svoje varovance; saj nje je najbolj ljubil, ker se jih je svet najbolj izogibal in jih sovražil.

Prišel je torej, zaprt v rakev, katero so kaznjenci nalašč zanj naredili. Na koncu ob vzglavju je bil izrezljan napis:

Neumornemu tolažniku
naših vsakdanjih bridkosti
jokajoči jetniki.“

Na mestu ravno nad obličjem mrtveca so rakev izžagali in v odprtino vložili štirioglasto steklo, da jim je bilo tudi v zaprti rakvi ležega p. Lina smehljajoče obličje mogoče videti.

Motni sijaj plapolajočih bakel je razsvetljeval zunanje dvorišče kaznilnice, ko je sredi noči četa jetnikov svojega mrtvega dobrotnika sprejela. Štirje možje so zadeli rakev na svoje rame ter so jo nesli gori v zgornje nadstropje v domačo kapelico. Tu so jo postavili na mrtvaški oder, ki so ga kaznjenci sami zelo lepo pripravili.

Pričela se je dolga procesija: petsto jetnikov se je zadnjikrat poslavljalo od svojega dobrotnika, prijatelja, tolažnika...

Eden izmed jetnikov je dolgo časa strmel preko odra, premagalo ga je ganotje, poljubljjal je steklo nad Linovim obličjem, objemal krsto, zdihoval in venomer klical: „P. Lin, p. Lin!“ Končno pa je izgubil zavest.

Ta mož je bil Ilderiko Riči, ki je pozneje v nekem parmskem dnevniku popisal to izredno nočno čuvanje pri mrliču.

Poročilo se približno tako-le glasi:

„Truplo našega ljubega p. Lina je celo noč stražilo nekaj kaznjencev. Ob 5. uri zjutraj se je pričel sprevod okoli krste in jetniki so se jokaje poslavljali od svojega iskrenega prijatelja. Ob 6. uri se je pričela sv. maša. Jožef Orsi je v svojem jedernatem govoru proslavljal zasluge dragega nam pokojnika, njegove čednosti pa nam je stavil za zgled. Vsi smo jokali. Tiste trenutke smo doživeli nekaj tako iskrenega, tako ganljivega, kakor se ne doživi nikjer drugje. Tu ni bilo več predstojnikov, nič več stražnikov, nič več jetnikov; vsako razliko je zabilasala skupna boleost. To ni bila več ječa, marveč je bila velika družina, ki se je zbrala, da objokuje svoje najdražje, svojega poglavarja, svojega očeta. Srce nam je pretreslo, ko smo videli, kako se je stari častitljivi ravnatelj zgrudil ob krsti na kolena in jokal kakor otrok.

Po končanem svetem opravilu se je razvil žalni sprevod. Kakih štirideset jetnikov je nosilo prižgane sveče, za njimi so nesli krsto, na to so sledili stražniki, uradništvo kaznilnice in še nekaj drugih, ki so hoteli počastiti p. Lina. — Zgodilo se je nekaj neverjetnega! Vsa vrata, ki so drugače omejevala prostost jetnikom, so bila odprta. Prišli smo na zunanje dvorišče in tudi tu je bilo vse odprto. Prilike dovolj, da bi bil ta ali oni lahko pobegnili. Pa ni niti eden. Ko so položili krsto na voz, smo kakor na dano znamenje vsi pokleknili ter jokali, bridko jokali za svojim tolažnikom, za svojim iskreno ljubljenim očetom. Ko je voz izginil spred naših oči, smo tiho vstali in se, ne da bi nam bil kdo ukazal, vrnili nazaj v jetnišnico. Še-le precej pozneje smo se spomnili, da smo bili nekaj trenutkov prosti.“

Kakor pravljica se vse to sliši. Pa ni — je resnična cvetka, ki je zrastle takoj po smrti p. Lina na vrtu njegovega očetovskega usmiljenja.

Prva obletnica smrti p. Lina — 14. maja 1925 — je bil za kaznilnico zopet dan izrednega slavlja. Odkrili so namreč spomenik p. Linu. Povdariti je treba zopet to, da so ga kaznjenci sami s svojimi prihranki

plačali. P. Lina, so postavili v sten-
sko dolbino, pod njim pa so pritrčili marmornato ploščo z napisom.

Spomenik stoji v veži, iz katere vodi na obe strani navzgor široko stopnjišče. Pri slovesnem odkritju spomenika so obojno stopnjišče zasedli sami jetniki. V veži pa je bilo zbranih nekaj imenitnejših gostov: višja duhovščina, državno uradništvo in predstojništvo ječe.

V resnici je slavlje poteklo kar moč lepo. Na uvodno besedo gospoda ravnatelja je sledil slavnostni govor priznanega ljudskega govornika, ki je poveličeval zasluge p. Lina.

Gostje so že zapuščali svoje prostore in so hoteli oditi. Kar naenkrat zagrnji trda in odločna beseda iz zgornjega prostora stopnjišča:

„Tudi jaz moram govoriti!“

Ta beseda, kakor glas obsedenca, ki se je zvijal vrhu stopnjic v kake omotici. Pogledi vseh so se uprli vanj, sledilo je pritajeno začudenje in mrmranje.

„Da, gospoda, tudi jaz moram spregovoriti nekaj besedi,“ je znova začel z ostrim, neustrašenim glasom. „Govoriti moram, saj sem vendar s p. Linom zgubil vse, kar sem še dobrega imel na tem svetu. On edini je razumel vsaj nekaj o teh mukah, ki jih moramo mi pretrpeti tu notri... morda jih bodo razumeli tukaj navzoči predstojniki, ki pripadajo tisti družbi, katere žrtev smo mi...“

Med kaznjenci je rastel nemir in slišalo se je precej glasno pri-
trjevanje. Gostje so bili v zadregi. Sila bi bila lahko v tem trenutku osodepolna, zato le — potrpljenje... potrpljenje...

Glas je nadaljeval z isto osornostjo:

„Bilo je radi neke ženske, gospoda moja... bom čisto kratek, samo nekaj besedi bom spregovoril“... in zopet je začel trgati stavke, se zaletavati v protislovja, in udrihati po nesramni družbi.

Nepotrpežljivost se je polastila navzočih in obžalovali so, da je slavlje pred svojim zaključkom bilo tako skaljeno.

Nekateri so se že nameravali potihem odstraniti. Pa glej, prav v sprednji vrsti se dvigne temna postava, udari z roko na svoja široka prsa in zakriči z grozečim glasom:

„Tudi jaz, da, tudi jaz imam s to gospodo še nekaj govoriti!“...

Nobenega dvoma tedaj ni bilo več, da je položaj resen, da ne veje ugoden veter, da je stražnikov premalo. Ravnatelj, ki je že dalje časa stal kakor na žrjavici, je ravno hotel nastopiti s silo...

Toda prehitel ga je duhovnik Jožef Orsi, ki je odločno stopil za govorniško mizo in z mogočnim glasom zaklical:

„Prijatelji moji, poslušajte me! Vsi pač veste, da sem v resnici vaš prijatelj! Zato vam stavim samo eno vprašanje: Kaj bi p. Lin v tem trenutku o vas mislil? Ali ste ga mogli pozabiti tako hitro vašega p. Lina? Ravno danes, ko se je po vaši lastni želji, po vašem lastnem prizadevanju zopet med vas vrnil, ga hočete popolnoma pozabiti! Nikar vendar, prijatelji moji...“

Uporni jetniki so bili zopet pomirjeni. Ime p. Lina je še enkrat pokazalo svojo čudežno moč. Spomin nanj jih je streznil in zresnil.

„Naj živi — p. Lin naj živi!“ je donelo iz sto in sto grl.

Stražniki so dali znamenje in jetniki so se ubogljivi in pokorni razšli. Po hodnikih pa je še dolgo odmeval klic:

„Naj živi — p. Lin naj živi!“

O p o m b a : Popisane dogodke smo povzeli po knjigi: Die Blümlein des Frate Lino von Parma. Nach dem Italienischen des Enrico Bevilacqua übersetzt von Dr. M. David-Windstosser. Werl i. W. 1929. Franziskus-Druckerei.

Povest delavca.

Druugo jutro se je Blaž prebudil dokaj rano in odšel na delo, ne da bi se oglasil kaj v družinski sobi tako kot je bila navada na Taurochovini.

Greta, Zanet in Marija so istočasno sedle k zajutreku — toda Marija je kmalu odšla malone brez besede. Bila je zelo bleda.

Blaž je mejtem delal v kašči in pripravljajl žito za prodajo ter žito za mlin. Poznalo se je povsod, kako zelo ljubi red in snago, zakaj nikjer ni bilo pajčevin ali razmetanega orodja in podobnih stvari. Celo za presipavanje žita si je bil naredil preprosto in vendar zelo smotreno napravo, da ni bilo treba nikomur žaklja držati, marveč je sam visel v lesenih vilicah.

Pri tem delu ga zmoti Marija. Zelo je lepa. Utrujenost na bledem obrazu ji daje še poseben čar. Blaž se ozre in jo ugleda med podboji duri pol v senci, pol v luči. Mirno pozdravi: dobro jutro in nato glas Marije: dobro jutro, Blaž — in imam govoriti z Vami. Ali imate sedajle čas? Saj menda danes še ni treba peljati v mlin?

„Še ne, gospodična Marija. Le tako sem hotel pripraviti. Imel bi čas.“

„Blaž, povejte mi, kaj je z Vami. Vi ste včeraj nekaj doživeli. Greta Vas je videla domov prišedšega in je velela, da ste bil ves bled in razburjen. Vem, da nimam pravice Vas spraševati, toda Vi veste, da ne govorim kot gospodinja, temveč (tu se ji je glas komaj za spoznanje stresel) le kot starejša sestra, ki vidi mlajšo trpeti. In Greta trpi — Blaž ali to veste? Greta joče radi Vas Blaž, ker Vas — ljubi — — —“

Blaž ne odgovori niti besede. Molče stoji ob steni, glavo ima nekoliko sklonjeno, oči pa zro nekam v nedogled in nič ne izdajajo.

Marija je tudi umolknila, ker pa le ni odgovora, še enkrat tiho vpraša: Blaž, kaj mislite? Da veste, da dekleta s Taurochovine niso dekle. To zadnje ji je trdo zazvenelo kakor iz bolečine, iz ranjenega ženskega srca.

Ob tem glasu se Blaž zdrami.

„O, to vem gospodična Marija, da Taurochovina dekel ne rodi, in če bi jih, bi bile še gospodične. In do včeraj, prisegam, da do včeraj, tudi meni ni bila tuja misel na Greto in ne malo sladkih misli nanjo me je obletelo. Da sem se večkrat moral trdo braniti, mi boste verjeli, zato verjeli, ker dobro vem, da sem brezdomec, da sem — vagabund — — —“

Iz Marije plane: „Ah, prosim pozabite tisto besedo. Otrok jo je izrekel, žena je sedaj, ki Vas ljubi. Več ne rečem.“

„Res Vas nisem hotel žaliti, tudi nisem rekel iz užaljenosti, od vsega početka nisem prav nič zameril. Vzljubil sem Taurochovino in tudi vse, kar je na njej in v njej. Tudi Vas tri in očeta. Ne verjamete, kako toplo me je objel zvečer Vaš trojni smeh, kako prijetno je bilo zame tučja poslušati Vas treh govorico in čebljanje — — —“

„Do včeraj, ste rekli, in kaj je bilo včeraj?“

„Da, včeraj! Včeraj sem šel kot me je bil oče poslal, po opravkih v Köln. No, to nič posebnega ni. Ampak že na parniku sem spoznal nekega duhovnika - frančiškana. Sedaj tudi ime vem: pater Evgen. Še nikoli nisem videl takega človeka. In bil sem tako predrzen, da sem ga kratkomalo ogovoril. To veste, Marija, de se jaz nisem ravno duhov-

nikov za rokav držal, toda ta obraz me je omamljal, še bolj njegov glas in njegove oči. Saj mogoče, da ga poznate.“

Tu je Blaž za trenutek prenehal in se ozrl na Marijo pričakujoč, da bo kaj rekla. Ker je molčala, je pripovedoval dalje.

„No, že popoldne sem po končanih opravkih, ki sem jih za očeta imel, prišel v samostan. In tu sem videl življenje, ki o njem še nikoli nisem sanjal. Tudi danes bi tega ne verjel če ne bi na te moje oči sam videl. Delavnice — čevljarja, krojača, zlasti pa mizarnice. Tako lepo vse urejeno in tisti redovnik, tako miren in preprost, pa sem nehote moral videti, da je delo res prvovrstno. Vse do kraja dobro in skrbno izdelano.“

„In je to vse?“ — vpraša trpko Marija.

„Ne, še ni vse. Popoldne me je vzel P. Evgen seboj v mesto, mi razkazal glavne ulice in nato še kölnsko katedralo — stolnico. Bila sva visoko gori na ploščadi stolpa. In tedaj, Marija, vi bi ga morala videti, in slišati kako je govoril, skoro brezstrastno in brez povdarka in vendar tako presunljivo, da se temu čaru odtegniti nisem mogel. In kar je povedal, je bilo tako iz življenja vzeto, da me je vsega prevzelo.“

Od tega hipa dalje nimam več miru. In če mislim na Greto me blazna bolečina objame in misel na Taurochovino mi je bridka, trpka.“

„No, no“ — ga preseka hladno Marija.

Blaž prebledi. Da bi njega kdo za hinavca imel! Trdo reče: „Gospodična Marija — pri Bogu — resnica je. Ampak jaz se izgovarjal ne bom. Pomlad me je prinesla in jesen me bo vzela — usoda vseh brezdomcev.“

Nihče vas ne podi proč, Blaž, sami veste le predobro za kaj gre in ne dajte se prositi. Na Taurochovini ne prosimo radi.“

„Tudi Vidoni še ni prosil razen tedaj, ko drugje zavetja ni bilo, ampak za pošten denar. In z ljubeznijo sem delal menim in pošteno.“

„Da, Blaž z ljubeznijo. Zato si ljubezen tudi našel. In glej zato se je najstarejša Taurochova ponižala, da vpraša radi najmlajše, ki trpi in ljubi. Drugače ne bi, Blaž. Do opoldne pa premislite.“ To reče in se obrne.

Blaž ostane sam.

Kakor brez volje, brez spomina, brez čuta se skloni, da nadaljuje svoje delo. Misliti ne more in je zato hvaležen. Samo misliti ne, delati, delati, da na vse pozabi.

Toda, moti se Blaž, če meni, da je na tak način možno ubežati težavam in skušnjavam. V njem vstajajo slike — druga za drugo, čarobni prividi.

Greta spomladi — v rahli obleki iz muselina s sinjimi vzorci, kratki rokavci, okoli vratu bela rutica in kot sponka metuljček, na licih smeh, vidi njen korak, vidi njene svetlosive oči.

Blaž se nižje skloni k delu in skuša pomisliti kakšno delo ga čaka popoldne.

Toda zaman.

Pred seboj ugleda Greto odeto v črn baržun, v rokavah mašno knjigo, ko gre v nedeljo k maši. Izpod žametne kapice ji silijo lasje, ki se z njimi poigrava veter. In iz cerkve grede jo fantje pozdravljajo, ona pa nima oči razen zanj za Blaža.

Že deseta vreča stoji ob steni lepo razvrščena, močno zavezana. Blaž je truden.

Pa še ni konca. Vidi jo — o, lokavost satana — vso srečno in okoli nje dva otroka, kodrolasa, z rožnatimi lički in oba sta podobna njej — in njemu.

Blaž se nasloni ob steno in težko diha, na čelu mu polze potne kaplje; tedaj zazvoni v vaškem zvoniku poldan in Blaž prvič kot mož moli kleče in drhteč svoj Angel Gospodov. Prividi so izginili.

* * *

Pri kosilu je vse kakor po navadi. Stari Tauroch je celo zgovoren in vprašuje Blaža po tem in onem, kar se mu zdi važno in skoro prijetno. Blaž mirno odgovarja, Greta je malce bledea, drugače pa povsem vsakdanja. Žanet še ni pri mizi, Marija pripoveduje dekli, kako naj s ureže krilo iz novega blaga. Da ji bo že dala vzorce.

Po kosilu Marija namigne Blažu naj ostane. On jo razume in si da po molitvi še nekaj opravi pri policah in pri knjigah. Naposled sta sama, kakor slučajno, zakaj Greta ima v kuhinji opraviti in Žanet v kuhinji kosi, ker je prepozno prišla.

„Torej Blaž, ste premislili?“

„Da, sem, gospodična Marija!“

„In ostanete?“

„Ne, ker ne morem in ker ne smem.“

„Ker ne morete? Ker ne smete? Blaž, ta je prazna!“

„Res, gospodična Marija — ne morem, ker mi ono novo, miru ne da, ne smem radi Grete ne, ker bi revica še bolj trpela.“

„In menite, da tako ne bo?“

„Otrok je še in bo pozabila. Kaj tudi hoče z menoj. Ničesar nimam in za njo toliko bogatih fantov gleda.“

„Blaž, vi se res razumete na ženske. Ali mislite, da se res kar tako pozabil!“ Blaž je v zadregi in nič ne ve odgovoriti.

V tem stopi v sobo Greta.

Ker spozna, da moti, se okrene in hoče ven. Marijin glas jo pridrži.

„Greta, ostani! Moram ti namreč povedati, da nas Blaž Vidoni hoče zapustiti.“

„Jezus — ali res?“ Greta se je oprijela mize, oči ji široko odprte zro v Blaža.

„Zakaj?“ dahne iz nje.

„Gospodična Greta — to sem že vaši sestri povedal, težko mi je ponavljati. Vendar ne mislim pustiti vse sredi najhujšega dela, temveč počakati, da se delo unese in potlej grem. Zato prosim, da očetu ne poveste. Bom sam ob priliki. Vem, da mu bo težko, tudi meni je. Saj sam ne razumem kako je do tega prišlo, ali moglo priti. Niti ne vem kam grem. Samo to vem, da tukaj ostati ne smem. Pod nobenim pogojem.“

Greta se je vsedla. Vsa kri ji je šla iz lic in bolno je vzdihnila — o ti moj Jezus, le zakaj vse to — nato pa ji je glava udarila ob mizo in krčevito je zaihtela.

Blaž je planil iz sobe, kakor da ga kdo biča.

* * *

Od tistega dne je na Taurochovini hladno in mračno. Žanet ni več pela, in Gretin smeh, žuborenje studenca, je utihnil. Marija je vsa resna hodila okoli in gospodinjala. Na sencah si lahko opazil drobne sive niti, ki jih niso leta spletla ampak žalost.

Blaž je bil za dva priden, tako da ga Tauroch ni mogel prehvaliti svojim hčeram. Te so pa le previdno molčale, Greta pa se je ob takih prilikah vedno umaknila.

Zadnje tedne je Blaž često najel mladega pridnega vaškega delavca. ki ga je že od poletja poznal in ga uvajal v različna gospodarska dela.

Se razume, da je popreje vprašal starega Taurocha če sme, češ da ima veliko dela. Brez ugovora je prikimal kot zadnje čase zmeraj če ga je Blaž česa poprosil. On ni razumel zakaj, tembolj pa so razumele tri sestre Marija, Greta, Žanet in po cele dneve niso z novim hlapcem spregovorile besede.

Neko jutro je pa Blaž stopil k staremu Taurochu in mu vse razložil. Starec je samo nemo poslušal, potem pa je segel v miznico in ponudil Blažu šop bankovcev z besedo: „Vzemi, kar misliš, da utegneš rabiti.“ Glas je bil trd in hripav, izza vek pa je po ogorelem, gubavem licu pripolzela solza.

Blaž se je sklonil in drugič poljubil roko možu, ki ga je spoštoval in vzljubil.

Opoldne Blaža ni bilo več pri kosilu, stari Tauroch pa se je tisto dopoldne postaral za deset let, tako upognjen je bil videti.

Ko je vstal izza mize, je stopil k Greti, jo pobožal po licu in ji rekel: „Veš, naročil sem mu, naj piše in če mu ne bo prav, naj se vrne.“

Marija in Žanet sta se spogledali. Greti je vstalo novo upanje.

Blaž pa je tisto uro šel zopet naprej po široki cesti ob Renu, zopet brezdomec, samo če je zaprl oči je videl pred seboj solzno lice Gretino.

Tedaj je pospešil korake in stisnil zobe.

„Mora biti“ — — —

(Konec prvega dela.)

P. ANGELIK:

Na globoko.

Ob bolniški postelji.

Bolniška postelj! Koliko gorja in koliko blagoslova je skritega za to besedo! Če izvzamemo tiste redke, ki nenadoma umrjo, se mora sleherni človek z njo seznaniti. Naj si bo star ali mlad, mož ali žena, fant ali dekle, vsakega lahko doleti navadno nepričakovana in vedno nezaželjena bolniška postelj. In prej ali slej čaka to slehernega človeka, tudi tebe in mene. Od nas samih je odvisno ali bo bolniška postelj za nas gorje ali blagoslov. Blagoslova bolniške postelje pa bo deležen le tisti, ki je nanjo pripravljen. Zato je prav in koristno, da se že sedaj v zdravih dneh vležeš v duhu v bolniško postelj, ter premisliš pravočasno, kaj ti je tedaj početi.

Prvo v boleznih je to, da ima človek trdno voljo ozdraviti z božjo in zdravnikovo pomočjo. Ni namreč bolniška postelj vedno tudi mrtvaška postelj. Bolezen je neke vrste bojno stanje. Treba je sovražnika premagati in prisiliti k odhodu ali pa ga napraviti za prijatelja in zaveznika. Eno in drugo premore le trdna volja v zvezi z zdravnikom. Sicer je res, da z bolnim telesom vedno trpi tudi duša, toda toliko samostojnosti le ima, da lahko ostane zdrava in močna tudi v bolnem telesu. Če ji manjka lastnih naravnih moči, se mora poslužiti nadnaravnih.

V boleznih je treba poklicati tudi zdravnika. Bog sam je dal zdravilo naravno moč zdravljenja. Nespametno bi bilo govoriti in misliti po zgledu nekaterih ljudi: Bog je moj zdravnik, mi bo že on sam dal zdravje. Ne samo, da tako upanje človeka lahko vara, bilo bi tudi predrzno upanje v božjo pomoč.

Če se tvoja bolezen slabša, glej na vsak način, da pokličeš tudi duhovnika in se spraviš z Bogom. Kako lahko bi se zgodilo, da bi duhovnik prišel h tebi, pa prepozno. Ne zato, ker bi se bolnik branil prejeti za-

kramente, ampak radi nezavesti, ki je nenadoma prišla nanj, iz katere bolnika ne morejo več predramiti, zakramentov sploh ne more prejeti. Nespameten je predsodek onih, ki mislijo, da bodo morali umreti, če pokličejo duhovnika. Nasprotno je marsikomu tisti notranji mir in za-vest prijateljstva z Bogom bolj pomagal h zdravju, kot celo zdravnik.

Za premnoge, lahko rečemo za večino bolnikov je najhujše, da ne morejo več delati, posebno če je bolezen dolgotrajna. Nikar ne toži pre-več dragi moj. Delaj kljub temu in tudi v boleznih kolikor moreš. Ču-dovito je, koliko premore močna trdna volja, tudi če je telo slabotno. Treba je biti iznajdljiv. Če ti odpove desna roka, delaj z levo. Če ne moreš delati z glavo, delaj z rokami. In če telo ne more, morda lahko dela duša. Če ne moreš študirati in brati, tedaj pač lahko še moliš. Če ne moreš izvrševati svoje obrti, lahko delaš za otroka kako igračo. Če ne moreš voditi gospodinjstva, lahko morda pleteš. Vsako delo, če je še tako priprosto in malopomembno, takoj vpliva na bolnika zdravilno. krajša mu čas, dviga zaupanje v samega sebe in krepi voljo. Kako ko-ristno in koliko dobrote je za bolnika stalen in trden dnevni red, ki določa posamezne ure za molitev, delo, branje, zabavo itd. sem videl že pri mnogih bolnikih. Vedno imajo bolniki na ta način kako delo in opravilo in tako jim neprimerno hitreje mine čas, kakor če bi mislili le na svojo bolezen.

Pri boleznih, zlasti če je dolgotrajna, se človeka kaj lahko loti ma-losrčnost ali drugače bi lahko rekli neka nepotrpežljivost. Toda v takih slučajih se moramo spominjati kaj pomeni trpljenje za človeka in kolik blagoslov je večkrat zanj. Zakaj moram trpeti ravno jaz, tako se sprašujejo premnogi? Zakaj? Težko je odgovoriti človeku na to vprašanje. Naj ti odgovarja Bog; On ima z boleznijo, ki jo pošilja pravičnim in nepravičnim, svoje namene, ki so večkrat skriti človeškim očem. Vendar te namene lahko tudi mi nekoliko spoznamo.

Uči nas življenje, da človek najlažje pozabi na Boga, kedar nima nobene bolesi, nobene skrbi, ničesar nad seboj, kar bi ga spominjalo na minljivost vsega posvetnega. Uprav takrat mu uživanje in radost sveta takorekoč otopi vest. Koliko jih je, ki so v dneh najbolj cvetočega zdravja pozabili na najvažnejšo skrb za zveličanje svoje duše. Tu jih Gospod položi na bolniško posteljo. Spomni se tedaj da imajo poleg telesa tudi dušo, začno se zavedati da je pri vsej skrbi za časno dobrobit, vendarle potrebno, da človek skrbi tudi za večnost, katere prag prepo-gostoma tvori bolniška postelja.

Tudi pravičnim Bog lahko pošlje bolezen kot kazen, ne kot opomin. naj gredo sami vase, marveč kot poskušnjo njihove čednosti in kreposti. Kakor mora biti očiščeno žito predno se ga spravi v žitnice, tako mora biti očiščena duša, človeka, tudi pravičnega, da najde prostor v večnih žitnicah. Na bolniški postelji gre človek v šolo križi in v tej šoli naj bi se vadil v svoji veri, potrpežljivosti in vseh čednosti, ki jih opazujemo na trpečem in križanem zveličarju. Kakor se preiskuje zlato v ognju, enako se preizkuša čednost človeka šele na bolniški postelji. Zato so svetniki tako visoko cenili trpljenje, da so ga smatrali za najgotovейše znamenje izvoljenja. Če ti Bog da dar čudežev, pravi sv. Janez Zlatoust. ti gotovo da nekaj velikega, toda ne toliko, kakor če ti da trpljenje in pošlje bolezen. Za dar čudežev si ti dolžan Bogu hvalo, s trpljenjem pa Bog postane tvoj dolžnik.

In končno tudi molimo sleherni dan v očenašu: „Zgodi se Tvoja volja, kakor v nebesih tako tudi na zemlji“. Njegova volja se mora zgo-diti, če hočemo ali ne. Vendar pa je silno tolažljiva misel vedeti: Bog

hoče, da sem bolan in vem, da je to zame dobro. On skrbi zame kot za svojega otroka.

Te misli imej v srcu, ko pride na te trpljenje. Le na ta način bo kljub telesni bolezni ostala zdrava tvoja duša. Z ljubeznivostjo boš kazal hvaležnost do tistih, ki ti služijo in tistim, ki pridejo k tebi na obisk. Potem bolniška postelj zate in za tvoje ne bo gorje, ampak polna blagoslova, pa naj pride nate kedarkoli hoče.

P. ROMAN:

V ledu in snegu k umirajočemu.

Spomini sahalinskega misijonarja.

II.

Dva dni sem zastoj čakal. Parnika ni bilo. Nekaj vzroka je bilo pač v tem, da so se bali ponovnih sunkov viharja, največ pa je bilo krivo te zakasnitve dejstvo, da na Japonskem novo leto silno slovesno praznujejo. Boljši stanovi se zbero v mestnem gledališču, kjer se vrše plesi in druge zabave, preprostejši pa se medsebojno obiskujejo in seveda spricho mnogih kozarčkov sake-žganja, ki je varjeno iz riža, postanejo precej glasni in dobre volje. Domačinov tiste dni ne dobiš za delo, kmetje neredko celo tja do 20. januarja praznujejo.

Šele 2. januarja je dospel parnik iz Japonske, odložil pošto in nato se je pričela počasna vožnja ob obali, ker se je bilo bati močnejših viharjev. Bila je trda noč, ko smo prišli v pristanišče Maoka. Takoj sem se izkrcal, dal precej težki mašni kovčeg nosaču in odšel k že znanemu gostilničarju, ki mi je običajno posojal živali in sani za nadaljno pot. Noč sem prespal kakor sem pač mogel in zarano sva odšla s kočijažem na težko pot. Res ni bila šala voziti se tik ob obali, na eni strani pečine na drugi strani pa peneči se valovi, kj niso redko segli celo do sani in konj in jih prav neusmiljeno zmočili. V kratkem smo izgledali, kakor da smo posuti s steklom, ker je voda na obleki in na konjskih plahtah sproti zmrzovala, Cel dan ista slika. Le opoldne kratek odmor za utrujene živali in za skromno kosilo za naju dva. Šele zvečer ob 7. uri do smrti utrujeni pridemo do nekega kmečkega dvorca dobrega Japonca katoličana, ki nas prijazno sprejme in prenoči. Kočijaž me mora počakati, da se vrnem.

Drugo jutro se prične zadnji del poti — pravi križevi pot. Seboj vzamem nekega kmeta, ki dobro pozna gorske steze in ki upa kljub snegu najti vedno pravo sled. Sprva je bila pot še toliko izhojena, da sem mogel jezdit, večkrat žival pod menoj do pasu v snegu in zopet v vodi. Z neizrekljivo težavo sva s kmetičem tako premerila 12 km. Pot se je pričela spenjati, živali je drselo, da so ji začele klecati noge in se je tresla po celem životu. Uvidel sem, da tako ne bo šlo dalje. Kam bi le dejal žival. Na cesti je ne morem pustiti, naprej pa je pot tudi tako zanemarjena, da je bilo izključeno žival še uporabljati. Stopil sem raz malega konja, prijel za uzdo in s kmetičem sva romala sicer ne povsem nazaj, pač pa do bližnje ribiške postaje, da si ondi odpočijeva in nekoliko okrepcava ter ogrejeva premrle ude, žival pa seveda tudi tam pustiva. Žalosti se je pridružila še neizrekljiva trudnost in tedaj sem pred ribiči, ki sva jih našla v postojanki malone jokal. Pričela me je tresti zloglasna mrzlica, noč sem bolj prebedel kot prespal. Drugo jutro se mi ponudijo celo nekateri poganski ribiči, da mi pomagajo preko slemena. Običajno namreč se v zimskem času ta gora enostavno obide po trdi

ledeni skorji ob obali — toda vohar zadnjih dni je to trdo ledeno skorjo razbil, novi led pa še ni bil dovolj močan.

Seveda mi ni kazalo drugega kot še enkrat na pot. Kmetje so mi utirali pot in bili res do skrajnosti uslužni. Na ta način smo prešli slame — pot navzdol je bila radi manj zasnežene poti precej lažja. Toda kljub temu je bilo že blizu polnoči, ko smo prišli do vasi.

Moram priznati, da še nikoli nisem jedel preprostih japonskih jedi s tolikim apetitom kot tisti večer, ko smo imeli pod seboj samo debelo ploščo ledu, okoli sebe sneg, in na eni strani morje. To je bil tudi edini daljši odmor pred vasjo.

Neizrečeno hvaležen Bogu za izkazano dobroto hitim h koči mojega zvestega kristjana, da ga objamem in potolažim, ko pa odprem vrata ga najdem — mrtvega.

Ali naj jočem? Ali naj obupujem? Ali naj trkam z nestrpno roko po vratih božje previdnosti: zakaj, Bog, zakaj? In ta nečloveški trud! Verjemi, dragi prijatelj, nič od vsega tega. Res ne. Ampak z mirom, ki se mi je zdel naravnost nadnaraven in ki je prihajal po priprošnji umrlega kristjana v mojo razboljeno dušo, sem pokleknil k preprosti mizi, ki jo je še sam ukazal pripraviti za mojo mašo — njegovo zadnjo na zemlji.

Pri odprtem grobu sem govoril. Tudi paganom in videl sem, da jih je ganila beseda kot nikoli poprej in tudi čutil — kako jih je prevzela ta zvestoba katoliškega misijonarja. To je odprlo srce na stežaj.

Naslednji dan sem moral nazaj. Zopet so me radevolje spremili kmetje in tako sem srečno prišel do pristanišča Maoka v nadi, da me vzame petrolejski parnik na krov. Žal me je tudi to upanje varalo. Tako sem bil prisiljen preživeti 11. in 12. januar v Maoki, obiskal sem nekaj krščanskih družin in čakal na poštne sani, da se vrnejo preko gora.

13. januarja o polnoči smo odrinili. Nekaj jezdecev, poštne sani s tovorom in jaz. Pot je bila divje romantična. Skozi te gozdove zasnežene in tako strašno tihe. Pot seveda skrajno slaba, sneg je še polagoma nalletaval in tu in tam zopet oster leden piš vetra od morske strani.

Proti večeru je šlo in megle so se začele strahotno dvigati in nas objemati, ko se nam je zazdelo, da smo zašli. Rog je pošastno zatulil v gluho noč. Še in še. Naposled uzremo luč samotne pastirske kočice in pastirji nas povedo na dobro zavarovano stezo, kjer moremo z vprego dalje. Konji so strašno utrujeni — toda sedaj čakati bi pomenilo zopet en cel dan in kje vzeti krmo in prostor? Torej dalje. Brez odmora.

Šlo je že na polnoč, ko smo uzrli v dalji prve motne obris Toyohare. Konji so zopet potegnili, nestrpno sem že čakal, da pridem na našo postajico. Kako se mi je ta preprosta hišica zazdela sedaj domača, topla, vabljava.

Kljub pozni uri in strašnemu mrazu so me čakali na poštni postaji odličnejši kristjani in mi od veselja poljubljali obleko in premražene roke. Bali so se najhujšega. Spremili so me polni ljubezni do mojih vrat in nato sem legel ter spal, spal celih 18 ur. Vidiš tako teče naše življenje tam daleč na vzhodu.

„In seti toži nazaj?“ sem vprašal.

„Toži — ne prijatelj — to je več, to je neka strašna ljubezen do tistih zapuščenih duš tam, to je grenka skrb matere, ki otroka ne more pozabiti. Mogoče ne znam prav povedati, vendar mislim, da me razumeš.“

Nemo sem prikimal, pri tem pokazal na uro, ki je kazala že blizu polnoči.

Oba sva se nasmehnila.

Nato je velik in močan stopil skozi vrata moje sobice ter odšel po hodniku.

Lahko noč P. Agnel — Jagenjček — ti dobri, zvesti pastir! Kako te je Bog vesel!

P. KRIZOSTOM:

Lilije božje ljubezni.

Prizor iz Frančiškovega življenja.

(Konec.)

FRANCISEK. Ne vem, kaj misliš, ovčica božja?

LEON. Ne veš, oče? Glej, kakor golob je padla snežna misel v moj spomin in od Gospoda samega je blagoslovljena.

FRANCISEK (z blaženim smehljajem). Povej, kaj ti je razodel Gospod.

LEON (z žarečimi očmi). Luč gori v mojem spominu, luč prevzema mojo voljo, luč se igra z mojo močjo, evharistična luč trepetna na oltarju moje duše — — — Ali niso naša srca jaselce, ko leže vanje nebeško Dete, zavito v belo skrivnost?

MASEJ. Duša sluti in čuti v najgloblji globini, da biva v njej Bog s svojo ljubeznijo.

FRANCISEK. Kot orel, ki plava v nevidni višavi in se ziblje ves omočen od solnčnega žara, tako plavajo naše duše, polne tihega zamaknjenja v božjo Luč.

LEON. Jezus je tolažba zbeganih src. Bednejše ko je srce, z večjo ljubeznijo ga ožarja.

FRANCISEK. Glejte, ali ni Gospod sredi med nami?

MASEJ. Božji Kralj je obiskal svoje otroke.

RUFIN. Kralj je obiskal kralje.

LEON. Kralj si ti, oče Frančišek, in kralji smo mi, tvoji sinovi.

FRANCISEK (smehljaje). Kralji smo — — —

RUFIN. In naša nevesta je kraljica.

FRANCISEK (ves v ognju). Da, da, vaša in moja nevesta gospa Siromaščina je kraljevega rodu. — Bratje, radostno je moje srce, če se spomnim na svojo sveto izvoljenko in ponos mi vzravna celo telo. Kdo ima tako slavno nevesto? Ko se je rodil v Betlehemu božji Sin, mu je že stala ob strani ter mu stregla z vsem svojim bogastvom. Preskrbela mu je stanovanje — hlevček in jaselce. Kdo je sprejel Odrešenika tako lepo, kot naša gospa Siromaščina? Dala mu je od svojega uboštva vse, Gospod ji je pa dodelil kraljevo dostojanstvo. Zaničevana je bila do tedaj, a večni Kralj jo je odel s častjo in slavo. Precej ob rojstvu si jo je izbral za nevesto, celo življenje je bila njegova spremljevalka, in ko so prišle Gospodove bridke ure, ko so ga zapustili njegovi učenci in ga zatajili, mu je ostala ona zvesta do konca. Ko je trepetal v brezmejnih bolečinah med nebom in zemljo, ko je bil telesno ločen od vseh dragih, celo od svoje najčistejše Matere, tedaj ga je objela gospa Siromaščina z najtesnejšim objemom — brez obleke, do smrti utrujen se ni imel kam nasloniti, v največji žeji ni dobil vode. Ko mu je sulica

preboda njegovo Srce, je nagnil svojo glavo v naročje svoje izvoljenke in — umrl...

LEON. Nisem vreden, da imam tako sveto nevesto.

RUFIN. In odkod meni ta milost?!

MASEJ. Zopet nov dokaz, kako zelo nas Gospod ljubi.

FRANČIŠEK. Da, ljubi nas, neskončno ljubi — — — Ko se je dvignil nebeški Kralj v svojo večno domovino, je zapustil svojo lepo nevesto nam, da bi z njeno pomočjo lažje hodili po Gospodovih stopinjah, prepojenih z lučjo in solncem. (Se za trenotek zamisli.) — Gospod Jezus, pokaži nam pota svojega svetega uboštva! (Nekaj časa vsi molče.)

RUFIN. Oče, kako, da svet ne ljubi naše kraljice in neveste? Kaj mu je napravila hudega uboga gospa?

FRANČIŠEK (povesi glavo). Res, res, svet ne spoštuje moje izvoljenke. — Gospod, ti veš, kako silno jo ljubim. Toda ona sedi v žalosti, od vseh zavržena; postala je kakor vdova gospodovalka rodov. Vsi njeni prijatelji jo zaničujejo in postali so ji neprijatelji. — Domine mi pie Jesu Christe, miserere mei et dominae Pauper-tatis.*

VSI (se zamaknejo v tiho premišljevanje).

IGNACIJ (stopi par korakov proti bratom in govori šepetaje z razprostrtimi rokami). O vi božji svetovi, o ve lilije svetonočne — — — Žive lilije ste, ožarjene s svetim uboštvom, posute s srebrom nedolžnosti, potopljene v morje božje ljubezni. (Po kratkem presledku glasneje.) Frančišek! Frančišek! (Se umakne naglo za drevo, da ga bratje ne morejo opaziti.)

BRATJE (se zganejo ter se ozirajo plašno okrog.)

FRANČIŠEK. Zdelo se mi je, kot bi me nekdo klical.

RUFIN. Morda je zašepetal veter med suhim listjem, ali pa je kriknila ptica v sanjah.

MASEJ. Kaj pa če kliče duša v stiski ali v srčnem hrepenenju, ali morda duša, ki se potaplja?

LEON. Ali pa duša, željna pokore, duša, ki je spoznala vso ničevost zemsko, ki je zakoprnela po miru, po čistosti, ljubezni in svetem uboštvu?

FRANČIŠEK. Naš dobri Gospod naj jo blagoslovi in naj ji da svoj svetonočni mir — — — Bratje, kako srečni bi bili, če bi ji mogli pomagati.

IGNACIJ (stopi naglo izza drevesa in se zgrudi pred Frančiška). Frančišek, oče Frančišek!

BRATJE (preplašeni vstanejo. Med nadaljnim pogovorom pa eden za drugim zopet posedejo po tleh).

FRANČIŠEK. Mir s teboj, mir svetonočni, ki ga je prineslo na zemljo borno betlehemsko Dete!

IGNACIJ (poljublja Frančišku roke). Oče, moj oče!

FRANČIŠEK. Angelski mir naj se ti razlije v srce, mir, ki ga svet ne more dati. — Toda vstani, brat moj! (Ga dvigne.) Sedi in pripoveduj, kdo te je pripeljal sem v to samoto!

LEON. Samo božje Dete mu je moralo kazati pot, sicer bi se bil gotovo izgubil — — —

MASEJ. In njegova prečista Mati — — —

* Moj gospod Jezus Kristus, usmili se mene in gospe Siromaščine!

RUFIN. In Jožef, Jezuščekov nedolžni varih.

IGNACIJ. In lilije božje ljubezni.

FRANCISEK. Kako meniš, sin moj?

IGNACIJ. Kako menim? — Oh oče, oče, vse moje dosedanje življenje je bila ena sama strašna hudobija brez prestanka. O ali je na svetu grešnik, večji od mene in bolj nevreden božjega usmiljenja?

FRANCISEK. Vsi smo grešniki, nevredni božje dobrote.

IGNACIJ. Vaša srca so beli cvetovi, a moja duša je bolj rdeča kot škrlat.

FRANCISEK. Bolj bo bela kot sneg.

IGNACIJ. Moje oči so gorele v lakomni luči in moji prsti so grabili zaklade, ki minejo. Gostil sem se s prijatelji in ni bilo smehljaja na ustnih, ki bi ga milostno delil sirotam in vdovam. To kar je vam sveto, sem blatil in teptal z nogami. Skrunjal sem svetišča s svojo navzočnostjo, v svoji hinavščini smešil božje služabnike, v svojem pohlepu ropal srebrno in zlato cerkveno posodo, najsvetejšo božjo Evharistijo pa sem brezbrizno trosil po tleh — — —

LEON (*bolestno*). Trosil po tleh — — —

RUFIN. Najsvetejšo skrivnost — — —

IGNACIJ. Nekoč sem prejel Boga v svoje blatno srce. Pljunil sem v obraz Njemu, ki je večna Ljubezen...

MASEJ (*povesi glavo*). Njemu, ki je Dobrota brez mej.

IGNACIJ. Bil sem krvoses — tiran. Prišel je nekoč k meni droben deček, pristno kampanjsko dete, ter me poprosil za majhen dar. Njegovi črnoogljeni lasje so se mu ostro zadirali v prozorno čelo, lica so mu bila vpadla, modrikasta usta so mu drhtela, plamenče oči so prosile in trkale. A kdo naj se usmili sirote? Jaz? Jaz, ki sem imel namesto srca kamen v prsih? Nisem dosti premišljal. V divji jezi sem skrčil roke v pesti ter zamahnil po nežni glavici, da se je poredila temna kri iz dečkovih bolnodrgetajočih usten. Kakor omoten se je opotekel na cesto v materino naročje. — Ko sem drugi dan srečal ženo, ki je jokala za sinom edincem, sem se ji zlobno zarežal in ona me je — proklela — — — (*Zelo vznemirjen*.) Oče, oče, ali mi bo mogel Bog to hudobijo odpustiti? — Ne — ne bo! — Čemu sem prišel? Saj je vse izgubljeno — — — Proklet sem — pogubljen — — —

FRANCISEK. Sin moj, zaupaj! Duh teme te moti.

LEON. Zaupaj, brat v Gospodu!

RUFIN. Jezušček je silno dober.

MASEJ. In usmiljen z grešniki.

IGNACIJ. Toda moja hudobija je še večja, še strašnejša — — —

LEON. Oče Frančišek, kajne, Gospod mu bo vse odpustil, če ima zrno ljubezni v srcu. Magdalena je mnogo grešila, pa je veliko ljubila in vse ji je bilo odpuščeno. Tudi v tvoje srce, gospod, bo naselil nebeški Kralj svoj božični mir.

IGNACIJ (*vstane*). Brat Leon, ti govoriš to?

RUFIN. Verjami, vse ti bo odpuščeno.

MASEJ. Vse do najmanjšega pogoška.

IGNACIJ. Kaj, vi govorite to? Vi? Ali me ne poznate? Ali ne poznate asiškega trgovca Ignacija?

BRATJE (*prijetno zavzeti*). Ti si, Ignacij!?

LEON. Tem bolj toplo ti kličemo: mir s teboj!

MASEJ in RUFIN. Mir s teboj, gospod Ignacij!

IGNACIJ. Kaj, vi govorite o miru in odpuščanju? Ali ste že pozabili, kako kruto sem vas odgnal, ko ste prišli prosit miloščine? Ukazal sem vas kamenjati in do krvi preteptati.

LEON. Vse to je davno pozabljeno.

IGNACIJ. Pozabljeno?

RUFIN. In odpuščeno.

IGNACIJ. Odpuščeno.

MASEJ. Da, vse je pozabljeno in odpuščeno. Ostani pri nas, če ti je ljubo, in ne govori več o tem.

IGNACIJ (*zastri v nebo.*) To niso človeške besede, to je Jezusov glas. — Ves svet me prezira in zaničuje, le vi, najmanjši, ne, največji, vzvišeni nad celi svet, le vi me ljubite...

LEON. Gospod nam je dal postavo, da se ljubimo med seboj.

MASEJ. V tem nas svet spozna, da smo Jezusovi učenci, če imamo ljubezen, veliko in sveto ljubezen do svojih bednih bratov.

IGNACIJ. Oče Frančišek, kako misliš ti? Ali bi me mogel sprejeti, mene nevrednega, med svoje božje lilije?

FRANCIŠEK. Brat moj, blagoslov čez te nebeški! „Kdor pa sprejme enega izmed teh malih, sprejme mene,“ tako je dejal Gospod — in jaz naj bi te zavrnel? Še nocoj boš prejel redovno obleko.

IGNACIJ (*pade Frančišku pred noge*). Hvala ti, oče — — —

RUFIN. O Jezus moj, kako si neskončno dober! — (*Skoči kvišku.*) Pojdimo hitro v kapelico! (*Vsi vstanejo.*)

IGNACIJ. Počakajte še, da se vam izpovem do konca. Iznebiti se moram vsega, kar me vleče k tlom, da postanem deležen vašega blagoslova. — Kri ubogih in vzdihni bednih so me dvignili na zelo visoko stopinjo dostojanstva. Ves Asiz je klečal pred menoj in se trkal na prsi, čeprav sem ga le redko obsipal z milostnimi pogledi. Bogastvo se mi je namnožilo do neverjetnosti in moje srce je vživalo vse slasti življenja. — Ni še minilo pol tela, ko sem srečal nekoč tebe, oče Frančišek, blizu blažene kapelice porcijunkulske. Opoldansko solnce ti je zlatilo obraz in dva angela sta te spremljala. Že si stopil na kapeličin prag, ko si se naglo okrenil, uprl svoj skrivnostni pogled name, se rahlo nasmehnil ter izginil v cerkvico. Zazdelo se mi je, da mi divja vulkan pod nogami; obupno sem kriknil ter se zgrudil brez zavesti na tla. Nič, prav nič si ne morem razlagati, kako se je vse to zgodilo. Vem le eno — od tega trenutka dalje nisem imel nobene mirne ure več. Cele noči sem preječal na postelji ter se boril s svojo vestjo. Včasih sem strmel s široko odprtimi očmi v nepopisni temni grozi vso svojo bedo in ničevost. Zblazneti bi bil moral, da se me ni usmilil. Najmodrejši izmed modrih ter mi položil v srce veliko in sveto misel — razdelil sem vse svoje premoženje med uboge.

BRATJE (*veselo presenečeni*). Med uboge — — —

IGNACIJ. Med tiste, ki sem jim pil nekoč srčno kri.

FRANCIŠEK (*razprostre roke*). Blagoslovljen, stokrat blagoslovljen!

IGNACIJ. To je moja pot. — Svoj cilj pa sem dosegel nocoj v skrivnostni sveti noči, ko sem dobil tebe, dobri oče in s teboj tvoje dragocene lilije, ki sredi njih trepeče smehljal nebeškega Deteta.

FRANCIŠEK. Sinovi, Gospod nas je obiskal nocoj po svojem služabniku, našem ljubem bratu Ignaciju! (*Se zgrudi na kolena.*) Hvala ti, moj Bog, za tvojo veliko ljubezen!

Z a s t o r.

Ljubi tudi dušo svojega bližnjega!

Ljubezen do duš — dolžnost pokorščine.

Spomni se na to, kar se je na Veliki četrtek zgodilo v dvorani zadnje večerje. Jezus je tu... Na predvečer svoje smrti... Okoli njega so zbrani njegovi ljubljene apostoli... Pravkar je ustanovil pravega Zakramenta in razodel svetu največjo ljubezen, ki si jo moremo misliti... Judež je dvorano zapustil... Nastopil je slovesen trenutek zahvale... A tudi trenutek slovesa in najvažnejših proročitev... Pa povzame božji Učenik besedo in pravi: „Otročiči... Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, se tudi vi med seboj ljubite“ (Ju 13, 33). In da bi jih prepričal, da ta zapoved ne obsega samo apostolov, ampak vse kristjane do konca časov, pristavi: „Po tem vas bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj“ (Ju 13, 35). In ko je šel iz dvorane zadnje večerje na Oljsko goro, je še enkrat poudaril: „To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil“ (Ju 15, 12). Svojega bližnjega moramo tedaj ljubiti, kakor je Jezus nas ljubil. To je njegova zapoved in zaradi tega naša dolžnost. Ako je ne izvršujemo, se pregrešimo z nepokorščino.

Kako nas je pa Jezus ljubil? S tem, da je križem držal roke?... S tem, da je dejal: „Vsak sam zase?“ O ne! Temveč na ta način, da je samega sebe žrtvoval, — daroval, — šel za nas v trpljenja polno in sramotno smrt na križu...

Četudi ni v tej svoji bratski ljubezni zanemarjal telesnih potreb svojih bratov in sester, se je vendar v prvi vrsti oziral na njihovo duševno plat, razodeval je svojo božjo in skrbečo ljubezen do neumrjočih duš, ki jih je odrešil s svojo lastno krvjo. Spomni se, s kakim navdušenjem je govoril o rešitvi duš. Spomni se, kako je prehodil puščavo, da bi našel izgubljeno ovco... Spomni se vseh njegovih del, njegovih molitev, njegovega posta, njegovih prečutih noči, njegovega grenkega trpljenja in njegove bridke smrti... Tako nas je ljubil... Tako moramo tudi mi ljubiti svojega bližnjega, če nečemo grešiti zoper pokorščino.

Da, moj Bog, razumem in se zavedam dolžnosti, da moram biti goreč. Goreč hočem postati. Toda, ker vem, kako sem slab in nestalen in omahljiv, hiti mi, moj Bog in moj Gospod, na pomoč. Kako naj ljubim, kakor si ti ljubil, ako mi tvoja milost ne da potrebne moči?! Daj mi, Gospod, ljubezni...

Sklep.

O Marija, trdno sklenem, da bom večkrat prebral lepi in ganljivi govor našega Gospoda po zadnji večerji, ki je ohranjen v evangeliju sv. Janeza.

„Jezusa Kristusa je oživljala gorečnost do duš, ki nima primere“ (Francišek Sal.).

Ljubezen do duš — dolžnost ljubezni do Boga.

Znano ti je, kako nujna in velika je obveznost, da ljubiš Boga iz vsega srca, iz vse duše, iz vseh moči. „To je“, pravi Jezus, „največja in prva zapoved“ (Mt 22, 38).

Ta zapoved je glede na druge zapovedi, kar je solnce z ozirom na druge zvezde nebesa.

Kako razodevamo svojo ljubezen do Boga? Nedvomno na ta način, da vršimo njegovo voljo. „Ako me ljubite“, pravi Jezus, „ohranite moje zapovedi“ (Ju 14, 15). Ali ljubi svojega očeta otrok, ki mu ni pokoren?

Da, voljo božjo vršiti, svojim dolžnotsim biti zvest, to se pravi do-
kazati, da ljubimo Boga.

Izrecno pa povdarja sv. Pavel: „To je volja božja, da se posvetite“
(1 Tes 4, 3). Da sami sebe posvečujemo, da vsi pomagamo svojemu bliž-
njemu, da sebe posveti, je dolžnost, s katero dokažemo Bogu pristnost
svoje ljubezni, seveda le v slučaju, če to dolžnost tudi izvršujemo.

Kristus sam potrjuje to praktično pojmovanje ljubezni do Boga.
Spomni se na tisti ganljivi dogodek, ki se je nekoč dovršil na obali tibe-
rijskega jezera. Blizal se je trenutek, ko je hotel od mrtvih vstati Odrė-
šenik zapustiti zemljo. Prikazal se je nekaterim izmed njegovih učencev.
Tudi Peter je bil med njimi. In vprav z njim je hotel izpregovoriti po-
seбно besedo. Ozrl se je vanj s pogledom, ki prodre v dušo in srce ter
ga vprašal z glasom, ki je donel kot udarci kladi na dušo: „Simon, sin
Janezov, ali me ljubiš bolj kot ti-le?“ (Ju 21, 15 nsl.) Hitro in ognjevito,
kakor je bilo v njegovi naravi, odgovori Peter: „Da, Gospod, ti veš, da
te ljubim!“ Pa zopet vpraša Odrėšenik: „Simon, Jonov sin, ali me lju-
biš?“ Petru postane tesno. Spomni se, kako je zatajil Gospoda. Peteli-
novo petje se še razlega v njegovi duši. Ponižno, boječe, toda odkrito-
srčno odgovori: „Da, Gospod, ti veš, da te ljubim!“ In tretjič povzdigne
Jezus svoj glas, rekoč: „Simon, Jonov sin, ali me ljubiš?“ Sedaj se zruši
vse samozaupanje Petra, na kolena pade; v kesanju mu zalije rudečica
obličje, s kotajočimi se solzami zakliče: „Gospod, ti vse veš; ti veš, da te
ljubim!“ Ti vse veš, moja slabost, nehvaležnost, nezvestobo v tisti odlo-
čilni uri, — ti vse veš: grenko bolelost in kesanje nad mojim grehom,
obnovljeno moč moje volje, nepreklicano zvestobo moje duše. — Tedaj
je razodel Kristus vso svojo ljebezen. Petru izroči oblast apostolstva,
najvišjo pastirsko službo in velikansko delo rešitve duš v celem njego-
vem obsegu.

Kristus se obrača tudi do tebe. Zate ima še prav posebno željo, nate
stavi še prav posebno upanje. Ali ne vidiš, kako stoji njegova postava
polna veličasti in milobe pred teboj? Jasno se upira njegovo zvesto oko
v tebe. Vabeče in opominjajoče zaslišiš njegovo vprašanje: Ali me ljubiš
bolj kot tisti, ki hodijo po potu življenja v verski mlačnosti in površno-
sti, ti, ki sem te obsul z bogastvom svojih milosti? Vedno iznova slišimo
ta glas, ki sega globoko v našo dušo. Kakor temne sence se vzbujajo
spomini na prestopke, napake in grehe, ki smo jih v življenju storili; pa
se takoj obude v duši misli na vse zaupljive besede, ki nam jih je Gospod
govoril, na vse dobrote, ki nam jih je izkazal. In s hvaležnim srcem od-
govorimo: Gospod ti vse veš, ti tudi veš, da te ljubim. Poznaš moje
grehe, poznaš pa tudi moj sedanjí sklep, da hočem vztrajati v dobrem
in hoditi za teboj. In sedaj ne prikriva Jezus več svojega hrepenenja,
razodene nam svojega srca največjo željo. Tudi nas kliče k apostolatu,
na delo za zveličanje in rešitev duš. Noče živeti samo v tvojem notra-
njem življenju, duhovno in nevidno, ne, tudi v tvojem delovanju hoče
živeti; njegove misli, njegovega duha moraš zanesti v okolico, kjer de-
luješ, med ljudi, kamor sega tvoj vpliv. „Glej“, tako nam kliče Gospod,
„duše, ik so v nevarnosti, da se pogube, so tvoji bratje in tvoje sestre.
Ljubim jih; zanje sem trpel, zanje umrl; pomagaj mi, rešiti jih, bodi
apostol!“

Iz ljubezni do tebe, o križani Gospod, hočem biti apostol.

Sklep.

O Marija, trdno sklenem, danes se v eni ali drugi stvari zatajevati,
da bom eni duši pomagal in s tem dokazal svojo ljebezen do Boga.

„Božja ljebezen zapoveduje ljebezen do bližnjega“ (Francišek Sal.).

P. ANGELIK:

1. Ali moram res tudi ponoči nositi redovno obleko? Meni dela to največje težave. — I. T.

Vodilo III. reda pravi: Sprejeti v tovarštvo naj nosijo, kakor je navada, mali škapulir in pas; ako ne bodo nosili, naj izgube Redu podeljene dobrote in pravice.

Razlagavci vodila v tem vprašanju niso edini. — Nekateri kakor Schmidt (Drittordensleitung str. 26) in Zobec (Red za ljudi živeče med svetom str. 20) pravijo, da se mora redovna obleka nositi noč in dan in se brez dovoljenja ne sme odložiti.

Drugi kakor Holzapfel (Die Leitung des Dritten Ordens str. 103) in Tischler-Gerster (Handbuch zur Leitung des Dritten Ordens str. 184 in 185) pa pravijo, da je sedanja redovna obleka tretjerednikov le zmanjšana prejšnja celotna redovna obleka. Zato jo je treba tudi nositi kakor celotno redovno obleko in se je brez posebnega dovoljenja kakor ono sme tudi odložiti n. pr. ponoči, v času bolezni, zdravniške preiskave itd.

Vsak ud III. reda se torej svobodno lahko drži prve ali druge razlage, dokler v Rimu drugače ne odločijo.

2. Ali je res predpisano, da morajo pristopati verniki k obhajilni mizi v polnih, strujenih vrstah in ne posamič? Saj to moti obhajance ko se pripravljajo za sv. obhajilo. — A. Ž.

To ni predpisano, pač pa je zelo priporočljivo, v kolikor je to mogoče izpeljati. Dokler je dovolj obhajancev to gre, če jih proti koncu zmanjka je jasno, da le-ti ne morejo več napraviti polne vrste, pač pa je hvalevredno, da pokleknejo kolikor možno eden poleg drugega. Če eden obhajanec ali obhajanka poklekne na en konec obhajilne mize, drugi zopet na drugega je to nedostojno za Gospoda, ki ga mora duhovnik po nepotrebnem prenašati z enega konca na drugega in je poleg tega, zlasti za starejše duhovnike utrudljivo, če morajo po nepotrebnem hoditi od enega obhajanca do drugega. Motiti ta pozornost ne more pripravi za obhajilo pač nikogar, ker mora itak vsakdo paziti na to, kdaj bo prejel sv. obhajilo.

3. Ali res morajo obhajanci preje pristopiti k obhajilni mizi, predno strežnik pozvončka? — A. Ž.

Zapovedano to naravnost ni. Toda lastna pamet vsakemu pove, da mora ali strežnik ali duhovnik vedeti, če je kdo za obhajilo ali ne. Ako torej kdo želi pristopiti k sv. obhajilu ob neobičajni uri mora to povedati v zakristiji ali pa duhovniku. Ako pa želi kdo prejeti sv. obhajilo ob običajni uri je zadosti, če poklekne k obhajilni mizi, ker s tem opozori strežnika, da pozvončka za obhajilo.

P. HUGO:

A. Splošni.

Moč lepega zgleda.

Nedavno je umrl eden največjih sodobnih italijanskih kirurgov, senator Pescarole. Prvotno je bil jud. Pri neki katoliški cerkvi njegovega zdravniškega okrožja je bil nastavljen cerkovnik, ki je s svojo skromno pobožnostjo obrnil njegovo pozornost nase. Začel je spoštovati in ceniti vero, ki vzgaja take značaje. Nekega dne ta cerkovnik nevarno oboli. Pescarole ga obišče in preišče. Pri slovesu se mu priporoči v molitev. Zgled in molitev pobožnega starčka sta mu docela zorala dušo za seme prave vere. Obrnil se je na katoliškega duhovnika, naj ga pripravi za prestop v katoliško cerkev. Kardinal Gamba ga je krstil. Poslej je bil Pescarole pravi oče bolnikov. Uboge ni samo zastonj zdravil, ampak jim znal najti tudi dobrotnikov, ki so se v zapuščenosti zavzeli zanje. Veliko jih je vzel k sebi na dom in jih z vsem potrebnim oskrboval. Nikoli ni pozabil domače svojih pacientov pravočasno opozoriti, naj dajo bolnika prevideti. Tako je zgled pobožnega cerkovnika rodil apostola.

Nekdanja Sodoma odkrita.

To zloglasno mesto s svojo strašno kaznijo nam je bilo dolgo le iz sv. pisma znano. Tisti, katerim je sv. pismo božja beseda so verjeli, kar nam ono pripoveduje o njem. Drugi, ki ne verujejo v sv. pismo, so imeli njegovo pripovedovanje le za

legendarni bav bav. Kakor marsikaj druglega so novejša izkopavanja na nekdanjih svetopisemskih tleh tudi te svetopisemske dogodke kot zgodovinske potrdila. Duhovnik-učenjak v svetopisemskih vedah, Rev. Mallon, član rimskega svetopisemskega zavoda, ki se že več let mudi v Palestini, je po temeljitem proučavanju dognal, kje naj bi bila stala nekdanja nesrečna Sodoma. Lani meseca decembra je začel z iskopavanjem v spodnji jordanski dolini, kjer je po njegovem mnenju morala stati. In res je kmalu naletel na razne zidine in ostanke, ki pričajo, da je tam nekdanje mesto, ki je bilo po ognju razdejano. Najznačilnejše znamenje, da je odkril nekdanjo Sodomo, so plasti pepela, ki pokrivajo tla vse naokrog. Nadaljne izkopavanje je dognalo, da je bila Sodoma neobičajno razkošno mesto. To spričuje razsežnost poslopij, dvorišč in vrtov, ter bogata najdišča raznega ženskega lepoticja, ki je velike umetniške vrednosti. Izkopavanje se nadaljuje.

Srečna dežela.

Irska je zgodovinsko znana kot dežela svetnikov. Gotovo, da so se med tem časi izpremenili. Tudi na Irskem. Vendar jo v primeri z drugimi deželami še vedno lahko imenujemo obljudljeno deželo. Še je v njej vera in poštenje doma, kakor težko kje drugod. Baltimorski nadškof, Msg. Curley, ki je letošnje po-

letje obiskal svojo rodno grudo in še živo mater, je izjavil: „Zločini so na Irskem nekaj tako redkega, da ljudje svoje hiše in stanovanja mirno puščajo odprta. Drugod zidajo vedno nove in večje ječe, na Irskem jih spreminjajo v ubožnice in sirotišnice. Sodišča nimajo opravka niti z enim pomembnejšim slučajem kakkega zločina. Prepad med socialnimi sloji, ki je kotišče razrednega boja, se komaj opazi. O brezposelnosti, ki drugod ogroža socialni red, skoraj ni mogoče govoriti. Res, srečna dežela!

Grozote paganizma.

Pri zadnjem zasedanju Društva narodov so med drugim pretresali tudi sedanje stanje suženjstva. Mor-da so gospodje člani glede tega pričakovali dokaj ugodnega poročila. Kako jih je moralo osupniti, ko so zvedeli, da je suženjstvo med pagani še v bujnem cvetju. Pa še nekaj strašnejšega so morali slišati. H. J. Mitschel, ki je bil tri leta na znanstvenem preiskovanju Indije, je sporočil, da v indijski Burmi sicer ne poznajo sužnje za delo, pač pa sužnje, ki so obsojeni na smrt. Tam so še človeške daritve v navadi. Da imajo zadosti krvavih človeških žrtev na razpolago, goje suženjstvo. Gotovo število na leto jih mora biti pripravljenih. Imenovani preiskovalec je rešil 59 takih žrtev, ki so bile določene, da bodo morale umreti l. 1929. Po tem je šel na delo, da reši še one, ki so bili za tekoče leto določeni v klavni dar. V kakih zablodah še živi paganski človek. Nedorodne mori in misli, da s tem Boga časti.

Čudovita so pota božja.

Podpredsednik Western Maryland železnice v Ameriki, Dudley D. Gray, je ustrelil predsednika iste družbe, Maxwell C. Byersa, nato pa še samega sebe. A sebe je slabše pogodil kot tovariša. Ta je bil na mestu mrtev, sam le težko ranjen.

Prepeljali so ga v bližnjo katoliško bolnico. Sestra, kateri je bil dan v oskrbo, ga vpraša, če je krščen. Od-kima da ne. Ker je videla, da so mu trenutki šteti in je čas dragocen, ga nadalje vpraša, če bi morda hotel prejeti sv. krst. Prikima. V naglici ga pouči o najbistvenejših resnicah naše svete vere. Nato mu pravi: „Če hočete postati katoličan, morate obžalovati vse, kar ste v svojem življenju zagrešili.“ Ranjenec z zadnjimi silami prikima. Sestra ga takoj krsti. „Temno postaja“, še s slabotnim glasom zašepeta in izdihne.

Nenavaden dar sv. očetu.

Mednarodna zveza katoliške mladine je sv. očeta razveselila z izrednim darom. Stopetdeset njenih zastopnikov mu je poklonilo lep album v devetih zvezkih. Album vsebuje imena onih zvezzinih članov, ki so se odpovedali kajenju in denar, ki so ga prej izdali za tobak, devali na stran, za sv. očeta. Dobil je že večje vsote, kakor so jo mogli ti idealni mladeniči zbrati, a je dejal, da ga je malo darov tako razveselilo kot ta. Šaljivo je še pristavil: „Kot bivši knjižničar sem imel za že marsikako knjigo v rokah, take pa še nikoli.“

Bivši komunist novomašnik.

V škofijski cerkvi sv. Nikolaja v Fribourgu (Švica), je bil letos posvečen v mašnika dominikan Getaz, bivši navdušen komunist in vodja radikalnih švicarskih socializmov. Pred spreobrnjenjem l. 1920. je bil predsednik socialistične organizacije komunističnega kova. Zanimivo je, da je pri novi maši med drugimi obhajal tudi nekega nekdanjega somišljenika in sotrudnika s katerim sta se skupaj borila za komunistične vzore, a jim oba obrnila hrbet. Getaz je šel v samostan, tovariš pa je ostal med svetom in se posvetil katoliškemu časnikarstvu. Nove svete maše prijatelja se je udeležil kot glavni urednik „Ženevskega kurirja.“

Lajški apostolat III. reda.

Pod tem naslovom je bil češki tretji red včlanjen katoliški akciji. Lani so frančiškani, kapucini in minoriti sklicali svoje tretjeredniške skupščine k splošnemu zborovanju na sv. Goro pri Pribramu. Tam so si podali roke za vzajemno delovanje v okviru katoliške akcije. Zasnova so šest odsekov, ki zdaj že živahno poslujejo. Ti odseki so: 1. Za bolniško strežbo. Ta odsek skrbi pred vsem za vežbo bolniških strežnic potem praktičnih kurzov. Nekaj izvežbanih sester hodi okrog po župnijah in prireja kurze za bolniško strežbo. Druge hodijo po družinah in brezplačno strežejo bolnikom. Do sedaj so bile v pomoč 420 bolnikom. Prebile so pri njih 3000 dnevnih in 4000 nočnih ur. 2. Odsek za mladinsko varstvo. Sestre tega odseka skrbijo za zapuščeno predmestno mladino. Doslej jih je 13 zaposlenih pri tem apostolatu, ki vodijo 7 skupin otrok. Tudi te so za to posebej izvežbane. 3. Cerkveni odsek. Sestre tega odseka imajo na skrbi zasilne kapele v porobju mesta. Zaenkrat obstojajo tri. Eno so popolnoma opremile. 4. Odsek zadoščenja. K temu spadajo prav za prav vsi člani III. reda, ker vsi z molitvijo in tihimi žrtvami zalivajo katoliški apostolat. 5. Odsek za socialno skrbstvo. Tega tvorijo moški člani. Njih naloga je obresti razne urade in se pri njih zavzemati za take, ki so te ali one pomoči potrebni. 6. Odsek za podpore. Člani tega odseka zbirajo prostovoljne darove in mesečne prispevke, da morejo ostali odseki uspešno delovati in pomagati. — Iz tega se vidi, česa je tretji red zmožen, če se ga primerno organizira.

Moč žive vere.

Novoposvečeni kitajski škof Msg. Silvester Espelange, O. F. M. ve povedati, da žive v gorah provincije Hupe, v kateri je njegova škofija, kri-

stjani, ki imajo vero prve, mučeniške dobe. Dasi že skoraj eno leto niso videli katoliškega duhovnika, ker je kraj od komunistov zaseden, so rajši pripravljene žrtvovati življenje kot vero. Tu in tam se kateri teh verskih junakov pod krinko komunizma vtihotapi v kak sosednji še mirni misijon. Kar ve pripovedovati o žrtvah, ki jih morajo ti hribovci prestati radi svoje vere, spominja na prve kristjane. Utrjen se vrača nazaj, da potrdi svoje brate. Da bi stiskanim kitajskim kristjanom skoraj zasijalo solnce svobode izza razvalin komunizma, v katere se ta mora prej ali slej razsuti.

Junaške sestre.

Apostolski vikarijat Kanchov na Kitajskem je danes v razvalinah. Komunisti so ga popolnoma opustošili. Ko so vladne čete videle, da ne morejo vzdržati njih premoči, so se umaknile. Tako so bili misijonarji in misijonarke prepuščeni na milost in nemilost rdečim tolpam. Kljub temu so do najskrajnejše nevarnosti ostali na svojem mestu. Sestre nikakor niso hotele zapustiti bolnikov in sirot. Ko je že došlo od škofa povelje za beg, ste ga dve še prosili, da ju pusti pri otrocih in bolnikih, naj naredijo komunisti z njima kar hočejo. A škof prošnji ni hotel ugoditi, ker je vedel kaka usoda ju čaka. Ob 11. ponoči ste v Kitajke preoblečene v najhušem dežju zbežali, tavale dve uri peš, potem pa več dni v raznih nosilih in vozilih, dokler niste prišle na varno.

Katekizem kardinala Gasparija.

Poročali smo že, da piše kardinal Gaspari nov katekizem, ki naj bi se uveljavil po celi katoliški cerkvi. Nenavadno hitro ga je dovršil. Je že tiskan. A predno bo končno veljavno izdan, bo predložen vsem škofom, da izrazijo o njem svoje

mnenje, jeli vsestransko odgovarja svojemu namenu, ali ne. Ko bodo oni po svojih izvedencih pregledali in predlagali morebitne spremembe, bo šele objavljen. Nato ga bodo začeli predstavljati v razne jezike. A vsaka bo morala biti v Rimu potrjena. Katekizem ima 464 strani. Toda le 266 strani je pravega katekizma. Ostale vsebujejo vire, iz katerih je vzet. Razdeljen je v tri dele. Prvi del obsega samo 6 strani in vsebuje 26 vprašanj za otroke, ki se pripravljajo na prvo sveto obhajilo. Drugi del ima 51 strani z 240 vprašanji, namenjen je otrokom, ki so že bili pri prvem sv. obhajilu. Tretji del ima 178 strani ter 595 vprašanj, ki obsegajo katoliški nauk za odrasle. Vsekako je nekaj izrednega, če se je največji diplomat naših dni spravil na katekizem. Da bi se ga le tudi njegovi diplomatski tovariši oprijeli, potem ga ni zastonj pisal.

Vzgoja brez vere.

V Eggenburgu na Nižje Avstrijskem že delj časa obstoja nek boljševalni zavod za zanemarjeno mladino. Pred vojno je marsikaterega teh mladih porednežev rešil, ker je bila vzgoja skozi in skozi verska. Ko so po vojni v Nemški Avstriji prišli socialisti do moči, so zavod sicer pustili, a sprejeli moderni vzgojni načrt, brez vere. Poslej je zavod rodil vse drugačne sadove. Gospa Schloessinger, krščansko-socialna ženska odbornica v dunajskem občinskem svetu, je mestnim očetom nekdanjega cesarskega mesta vedela povedati prav čedne dogodovščine iz tega socialističnega zavoda. Dejala je, da gojenci pridno vlamljajo v razne zaprte prostore zavoda in kradejo kakor srake, obleko, jestvine in kar jim pride pod dolge prste. Pri enem so našli kar 14 ponarejenih ključev. Ponovno so že poskušali zanetiti požar. V enem slučaju se jim je posrečilo. Tudi nož pride do besede med njimi. Po-

korščine ne poznajo nikake, zlasti napram svojim neposrednim predstojnikom ne, ker vedo, da jih ravnatelj ščiti. Prošle binkošti so se tako daleč spozabili, da so vdrli v kapelo zavoda, vlomili v tabernakelj in med smehom in zaničevanjem povzili svete hostije. Odbornica je zaključila svoje poročilo: „Zavod tak kot je, brez verske vzgoje, ni družega kot šola, v kateri se mali zločinci vzgajajo v velike.“ In vendar je socialistični mestni odbor glasoval proti preiskavi glede vladajočih razmer v zavodu. Socialisti so lahko ponosni na take sadove svoje vzgoje.

Evharistično gibanje v Ameriki.

Mednarodni evharistični kongres v Chicagi l. 1925., je započel v Ameriki živahno narodno evharistično gibanje. Letos, zadnje dni sept., je bil v Omahi veličasten narodni evharistični kongres, ameriškega sloga. Udeležilo se ga je okrog 500 raznih prelatov, med njimi 56 nadškofov in škofov, pod vodstvom chičškega kardinala Mundeleina, ter približno 50.000 ljudstva. Med resolucijami, ki so bile poslane sv. očetu, je tudi prošnja, na vpelje nov praznik „Kristusa velikega duhovnika“. Obenem so izvolili stalni odbor za prirejanje narodnih evharističnih kongresov, ki se bodo poslej vršili vsako leto. Poleg teh so začeli s takozvanimi „Evharističnimi dnevi“ z manjšo zunanjo slovesnostjo, a s tem večjim duhovnih užitkom. Prvi tak „Evharistični dan“ je priredila pittsburska škofija 11. okt. V slavnostni evharistični procesiji je koralo 2400 mašnih strežnikov, za njimi duhovščina in par škofov, pevski zbor 800 glasov in pa do 80.000 mož, članov Društva Najsvetejšega imena. V večernem mraku je na Forbes fieldu vsa ta armada mož z gorečimi svečami klečala pred Evharističnim Kraljem, čakajoč blagoslova.

Ameriški predsednik Hoover je v nekem javnem nagovoru dejal, da si ne more misliti pravičnega socialnega in ekonomskega reda brez vere. To naj bi si zlasti komunisti dobro zapomnili.

Znana pariška igralka Ivona (Ivo) Hautin je zapustila gledališki oder. Romala je v Palestino. Ko se vrne namerava iti v samostan.

V benediktinski opatiji Neresheim na Wuertemberškem je bil posvečen v mašnika princ Maks Emanuel Turn Taxis. V benediktinski red je stopil l. 1927. kot Fr. Emeram. Njegov oče je benediktinom začasno prepustil svoj zgoraj imenovani grad. Na dan nove maše svojega sina, ki so se je udeležili vsi člani družine, je redovnikom svoj grad podaril.

Prva knjiga, ki je bila tiskana na ameriškem ozemlju, je bil katoliški katekizem. Izdal ga je prvi katoliški škof v Mehiki, frančiškan Ivan Zumaraga v španskem jeziku. Samo en izvod prvotne izdaje se je še ohranil.

Kitajski poslanik v Berlinu se zelo zanima za katoliško redovniško življenje. Da bi je v vseh podrobnostih spoznal, je obiskal benediktinsko opatijo Maria Laach pri Koblencu in se delj časa mudil v samostanu ter pridno opazoval dnevno življenje redovnikov. Morda Bog snubi njegovo dušo za evangelij resnice.

Irski „Tiskovni apostolat za resnico“ je od lanskega do letošnjega junija razdelil med resnice lačne en milijon 561.741 knjig, brošur, časopisov in letakov.

Mehiški nadškof Pashal Diaz, voditelj tamkajšnjega episkopata, je bil od državnih oblasti obsojen na 250 dolarjev kazni, ker je baje

prekršil državne verske postave. Tudi drugi škofje imajo s predsedniki posameznih držav veliko težav in neprilik.

Angleški katoliški duhovnik Alfred Isherwood je sprožil lepo misel naj bi tisti, ki ne vedo s kakim darom bi novoporočenca razveselili, dali za sv. mašo in jima tako naklonili božji blagoslov za trnjevo zakonsko pot.

Na trgu sv. Petra v Rimu namepravajo postaviti prodajalno za dnevno časopisje vseh mogočih jezikov. Romarji raznih narodov, ki prihajajo v Rim in je njih prva pot k sv. Petru, bodo imeli na razpolago vsak svoj običajni časopis.

Po najnovejši statistiki potrebuje Francija na leto 12.000 več rakav kot zibelk. Znamenje umirajočega naroda.

Ko je pred meseci P. Martindal, S. J. angleško pisateljico Kaye-Smith in njenega moža sprejel v katoliško cerkev, pravi, da ga je menda polovica Londona pismeno prosila za pouk o katoliški cerkvi.

Z redom častne legije je bila v Lillu odlikovana gospa Bernarda Verley, ker je mati 19 otrok. K odlikovanju ji je častitalo 150 članov nje ožje in širše rodbine.

Kanadski kardinal, nadškof v Quebecu Rajmund Maria Rouleau, iz reda sv. Dominika, je 24. otrok svojih starišev.

V Fatimi, ki se imenuje portugalski Lurd, je bilo letos 14. okt. 250.000 romarjev iz Portugalske, Španije, Brazilije in Argentine.

Letošnje leto je Amerika dosegla posebni rekord. Kakor vse kaže bo število od avtomobilov pobitih naraslo na 36.000, tedaj 100 smrtnih slučajev na dan.

MALI FRANČIŠKOVI KRIZARJI

P. KRIZOSTOM:

Brezmadežna in sv. Frančišek.

Ljubi Frančiškov Križar! Osmi december, praznik Brezmadežne, je zate in za celo zvezo največji praznik. Ta dan ti bo podelil voditelj na slovesen način papežev blagoslov s popolnim odpustkom. Zakaj pa ravno ta dan? Zato, ker je bil sv. Frančišek velik častilec Brezmadežne. Sv. Bonaventura piše o njem: „Za Kristusom je zaupal sv. Frančišek najbolj v Marijo, Mater Gospodovo, ter jo je imel za svojo in svojih priprošnjico.“

Pa pogledjmo, v čem se je pri našem serafinskem očetu razodevala ljubezen do Brezmadežne.

Na gori Verni, kjer so mu izkazala nebesa čudovito milost, da so bile vtisnjene v njegovo telo petere Kristusove rane, je sezidal Marijino kapelo. Tja je hodil s svojimi sobrati vsak večer in prepeval ž njimi pesmi v čast nebeški Gospe.

Spisal je tudi razpravo o Marijinih čednostih ter zložil njej v slavo razne molitve. Otroško zaupno se je obračal k svoji dobri Materi ter vzklikal: „Sveta Mati božja, o dobrotljiva in prekrasna, prosi za nas svojega ljubega Sina, v smrt danega Kralja, da nam zaradi svoje milosrčnosti in svojega usmiljenja odpusti naše grehe.“

Z znanim porcijunkulskim odpustkom je privabil neštete množice v cerkvico Marije angelske — v milostipolni kraj Brezmadežne — ter tako čudovito razširil češčenje Marijino.

Posebno značilno pa je, da je sv. Frančišek že na prvem zborovanju svojih bratov izvolil svojemu redu brezmadežno Devico Marijo kot varuhinjo ter odredil, da naj se služi v vseh samostanskih cerkvah vsak teden slovesna sv. maša v čast preblažene in neomadeževane Device Marije.

Tako je postal naš ljubljeni oče Frančišek velik zagovornik verske resnice o brezmadežnem Marijinem spočetju že 600 let prej, preden je to versko resnico Cerkev razglasila.

Ljubi Frančiškov Križar! Posnemaj svojega velikega očeta v ljubezni do Brezmadežne! Bodi ves Marijin, kakor je bil sv. Frančišek ves njen. Ne pozabi se pripraviti na osmi december s kako prisrčno tri-dnevnicol!

Božična noč sv. Klare.

Nekoč je bila sveta Klara močno bolna in ni mogla z drugimi redovnicami v cerkev molit. Prišel je praznik Kristusovega rojstva. Sestre so šle k ponočnici, ona pa je ostala v postelji in težko ji je bilo, ker ni mogla z drugimi iti in prejeti duhovne tolažbe. Toda Jezus, njen sladki ženin, je neče pustiti v tej bridkosti in jo da na čudežen način nesti v cerkev sv. Frančiška, kjer je bila pri zornicah in pri ponočnici; poleg tega je prejela še sv. obhajilo. Nato je bila prenešena nazaj v posteljo.

Po službi božji v cerkvi sv. Damijana so se sestre vrnile k sv. Klari in ji rekle: „O sestra Klara, mati naša, kako veliko tolažbo smo prejele v tej sveti noči. Ko bi le bilo Bogu všeč, da bi šla z nami!“ In sv. Klara odgovori: „Sestre moje in drage hčerke! Čast in hvala našemu Gospodu! Zakaj bila sem pri vsej slovesnosti te najsvetejše noči. Po posredovanju dragega očeta Frančiška in po milosti našega Gospoda sem bila navzoča v cerkvi in sem s telesnimi in duševnimi ušesi slišala petje in orgljanje; tam sem prejela tudi sv. obhajilo. — Hvalite torej z menoj Gospoda Jezusa!“

Sestrice sv. Klare.

Vedno bolj smo vesele, da smo se odločile za ta korak. Sedaj že poznamo dobro svoje dolžnosti. Kar šest jih je in jih moramo znati tudi našteti. Pa ne samo našteti, tudi spolnjevati. Ampak ni tako težko — zakaj izvečine mora tiste dolžnosti vsak kristjan izpolnjevati. Poleg tega pa bomo prejele me od gospoda škofa droben pas, k smo ga dolžne nositi z velikim spoštovanjem kot spomin na sv. Klaro in sv. Frančiška in še zlasti na Jezusa, ki so ga tudi z vrvmi zvezali. In vsak mesec vsaj enkrat k sv. obhajilu in če le moremo enkrat na dan obiščemo Jezusa v kaki cerkvi.

Pri sestankih imamo takole, da sedaj pri obisku že lepo zapojemo. Petja nas uči gospod katehet Tomc. Zadnjič smo zapele „Tebe ljubi moja duša sladki Jezus moj...“ pri frančiškankah nas pa uči ena č. sester. Sedaj se učimo tudi slovesne pete litanije za sprejem dne 7. decembra. Krasne svetinjice, ki bodo na belem svilnatem traku, smo že dobili iz Pariza, zatem tudi pajčolane iz steklenega batista in svilnate opaske za slovesne prilike nam delajo sestre. Pridite nas pogledat 7. decembra ob 3. uri popoldne v frančiškansko cerkev. Spored bo sledeč:

Ob 3. uri sprejem gospoda knezoškofa. Nato bo gospod škof sam imel nagovor za male sestrice sv. Klare in za njih starše, pa tudi za vse tretjerednike. Nato slovesen sprejem naših punčk in malih gospodičen v zvezo sestic sv. Klare. Nato slovesne pete litanije Matere božje in blagoslov. Iskreno Vas vabimo, da se udeležite tega našega slavlja.

Če se bo le dalo, bomo še sliko prinesle, ampak čisto za gotovo pa ne moremo obljubiti.

Poslušajte!

Lučka z neba“, verski list za mladino, izide še pred božičem. Širite ta list, kar le morete. Postanite mu pravi apostoli! Posamezna številka stane 50 par. Celoletna naročnina 6 Din. Naslov: Uprava „Lučke z neba“, Ljubljana, Marijin trg 4.

Sprejem novih Frančiškovih križarjev-dijakov bo v ljubljanski frančiškanski cerkvi 28. dec. ob 5. uri. Sprejemal bo visokočastiti p. provincijal dr. Regalat Čebulj.

PAX
ET
BONUM!

MIR
IN VSE
DOBRO!

P. ANGELIK:

Zavarovalni odsek III. reda sv. Frančiška.

Gospodarji in gospodinje, ki želite svojim zvestim uslužbencem in poslom, moškim ali ženskam, mirno življenje, ko opešajo njih delavske roke, opozorite jih in pomagajte jim, da se zavarujejo za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Dali jim boste s tem najlepše božično ali novoletno darilo, za katero vam bodo vedno hvaležni.

Pogoji so čisto priprosti:

1. Biti mora ud III. reda ali se vsaj zavezati, da bo to postal tekom petih let.

2. Biti mora naročen na „Cvetje“ ali pa se mora nanj naročiti.

3. Vsak zavarovanec plača Din 10 za tiskovine i. t. d.

Kdorkoli se želi zavarovati ali želi kakega pojasnila se lahko sam pisмено obrne na „Uredništvo Cvetja v Ljubljani“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“. Takoj bo dobil vsa pojasnila in vse potrebne tiskovine za vpis.

Izven Ljubljane se lahko obrne vsakdo tudi na ondotnega voditelja III. reda, ki bo gotovo rad poskrbel za vse potrebno.

V Ljubljani dobi vsak osebno vsa pojasnila in tiskovine v župnem uradu Marijinega Oznanjenja. Ob delavnikih vsak dan od 9. do 12. ure. Ob nedeljah in praznikih od 4.—5. ure popoldne.

1. Tretji red sv. Frančiška ni za to tu, da bi gojil kako zavarovanje za starost in onemoglost — to namreč presega njegov delokrog — ampak za to, da goji pravo pobožnost.

Dve reči sta tukaj nejasni: za kaj III. red je ali ni in drugič: v čem obstoji prava pobožnost.

Na prvo vprašanje bomo najlažje odgovorili če pogledamo vodilo III. reda. Iz vodila bo najlažje razvidno če zavarovanje za starost in onemoglost nasprotuje duhu vodila in če res presega njegov delokrog. V 12. točki drugega poglavja beremo: „Vsak po svoji moči naj nekoliko skupaj zlože, da se podpirajo ubožniši iz števila udov.“

Kdo so ti „ubožniši iz števila udov“? Nedvomno v prvi vrsti onemogli in stari udje III. reda, ki ne morejo več delati, da bi si zaslužili vsakdanji kruh in nimajo lastnega premoženja, da bi od njega živeli. Tem so dolžni pomagati vsi drugi udje III. reda, kakor to uče razlagavci vodila III. reda. (Obširneje o tem glej: P. Salvator Zobec: Red za ljudi živeče med svetom str. 39.) Pomaga se jim lahko na dva načina, bodisi s tem, da se nabira zanje miloščina pri shodih in drugače ter se jim isto

izroči, ali pa tako, da se jim zagotovi stalna pokojnina. Kakor ni proti vodilu III. reda ako udje po svoji moči nekoliko skupaj zlože za trenutno podporo ubožnejših članov, tako ni proti vodilu ako zlože skupaj za stalno podporo ali kakor pravimo pokojnino. Po moji sodbi je najboljše, da se ohranita oba načina: Miloščina, ki se nabere sproti, se porabi za trenutne potrebe, ki jih bo še vedno dosti ostalo. Zagotovi pa naj se potrebnim članom III. reda tudi stalno pokojnino za starost in onemoglost, kakor se to godi v našem zavarovalnem odseku.

Toda to ni do bro delni odsek! Seveda je. Vsak, kdor da denar v hranilnico ima tudi pravico do obresti. Kdor se zavaruje, se začasno odpove svojim obrestim, in dovoli, da jih uživajo tisti, ki so že stari in onemogli. Ko sam pride tako daleč, da je potreben pokojnine, pa on uživa obresti drugih.

Kdorkoli torej trdi, da je zavarovanje za starost in onemoglost proti duhu III. reda in da presega njegov delokrog, ta pokaže da vodila III. reda ne pozna in da bi moral šele iti v novicijat III. reda.

Toda ali skrb za stare in onemogle ude III. reda ne nasprotuje pravi pobožnosti, ki bi naj jo gojil III. red? Nikakor ne. Kristus sam pravi, da je največja in prva zapoved: „Ljubi Gospoda, svojega Boga.“ Druga pa je njej enaka: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.“ Na teh dveh zapovedih stoji vsa postava in preroki. (Mt. 22, 37–40). Apostol Pavel pravi: „Če en ud trpi, trpe ž njim vsi udje.“ (Kor. 12,26). In apostol Janez trdi: „Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, kakor more ljubiti Boga, ki ga ni videl?“ (1 Jan. 4, 20). Zavarovalni odsek skuša pomagati najbednejšim, ki si v letih starosti in onemoglosti ne morejo sami pomagati in s tem gotovo spolnuje nauk Kristusov in sv. pisma. Kdor tedaj misli, da s tem kvari duha pobožnosti, mu pač ne moremo pomagati.

2. Zakaj pa je ponekod toliko nasprotovanja proti temu zavarovanju, ko je vendar na prvi pogled jasno, da je stvar dobra?

To je pač pri vsaki dobri stvari. Naj navedem le en zgled. Posojilnice so danes povsod in nikomur niti na misel ne pride, da bi jim nasprotoval. Vse drugače je bilo ob njihovem početku. Tedaj so judje posojali denar proti visokim obrestim. Ponekod so jemali po 60, 100 tudi 200% obresti. Seveda so nešteti radi tega propadli in izgubili vse. Dvignil se je tedaj frančiškan bl. Bernardin Felterski ter je začel snovati svoje posojilnice, ki so proti nizkim obrestim (10%) dajale potrebnim posojila. Tudi njemu so nasprotovali od vseh strani, večkrat celo lastni redovni sobratje, tako da so papeži izdali 17 zaščitnih listin, kjer so odobrili pravila in ustanove posojilnic, dokler niso njihovi nasprotniki utihnili. Podobno so mnogi nasprotovali, ko so se začele graditi železnice n so začeli voziti avtomobili. Vsakemu človeku je pač Bog dal pamet, da sam misli.

3. Tretji red bo trpel na svojem ugledu, ker se bavi s takimi stvarmi, kakor je zavarovanje za starost in onemoglost.

Na to bi lahko odgovoril z vprašanjem: Ali III. red ne trpi veliko bolj na svojem ugledu, ko je javno znano, da živi n. pr. okoli 60 udov III. reda v ubožnici in okoli 30 v hiralnici in nebroj drugih v revnih podstrešnih sobicah strada in prezebuje? Ta ugovor je pravtako neumestno, kakor če bi kdo rekel, da je katoliška cerkev trpela na ugledu, ko

so apostoli postavili dijakone, da so v prvi cerkvi skrbeli za uboge (Apd. 6, 1—7), ali pa če bi rekli, da je katoliška cerkev trpela na ugledu pri vseh svojih neštevilnih karitativnih ustanovah in organizacijah. Kdor more umeti, naj ume.

4. Kaj pa, če preje umrjem, potem nimam od vsega skupaj nič.

Tudi ta trditev ni resnična. Najprej ti bom na uho povedal neko resnično zgodbo. Bilo je v neki vasi devet kmetov. Šest od njih se je dalo zavarovati zoper ogenj, trije pa so to zavračali, češ, saj pri nas ne bo gorelo, raje damo denar v hranilnico. Neko noč je pa po nesreči v tisti vasi nastal ogenj. Ker je bil veter nasproten, je štirim gospodarjem do malega vse pogorelo. Trije od njih so bili zavarovani, eden pa ne. Oni trije so dobili pošteno izplačano zavarovalnino ter so si z lahkoto postavili nove lepe domove. Oni kmet pa, ki ni bil zavarovan, si je sicer tudi postavil svoj dom, toda prodati je moral svoj gozd in še zadolžil se je povrh. Kllel je sicer zdaj tiste, ki so mu odsvetovali zavarovanje, toda pomagalo ni nič. Iz bogatega kmeta je postal čez noč ubog kajzar.

Prav tista je z zavarovanjem za starost in onemoglost. Ni gotovo, če boš živel tako dolgo, da boš star in obnemogel, kakor ni bilo gotovo, če bo pogorel tisti kmet, ki ni bil zavarovan. Kakor je bil nespameten kmet, ki se ni zavaroval zoper ogenj, češ, saj pri meni ne bo gorelo, prav tako nespameten je tisti, ki se noče zavarovati za starost in onemoglost, češ, kaj pa če preje umrjem.

5. Kam pa pride denar, če preje umrjem kakor pa bi mogel uživati pokojnino, potem nimam od tega nič.

Kdor umrje potem, ko je bil že pet let zavarovan, dobi pogreb-nino in za maše, kakor je določeno v 8 členu. Kdor pa umrje predno je bil zavarovan pet let, temu zapade denar v korist drugim zavarovancem. To je prav tako kakor n. pr. pri zavarovanju zoper ogenj, točo itd. Komur pogori hiša ali kozolec dobi zavarovalnino, kdor pa ne p-gori, temu zapade denar v korist drugim zavarovancem.

In še nekaj. Kdor se zavaruje za starost in onemoglost pomaga s tem sebi, da mu na stara leta ne bo treba živeti od miloščine. Pomaga pa tudi stoterim in tisočerim drugim, veliko bolj kakor če bi jim dajal ne vem koliko miloščine. Milodare sprejema vsakdo le tedaj, če jih mora, in sprejema jih nerad. S tem da zavaruješ sebe za starost in onemoglost pa pomagaš sebi in drugim. Denar nese obresti. Če je več denarja, je več tudi obresti. Med tem ko ti obnemoreš, uživaš obresti od denarja, ki so ga vplačali tisti, ki še niso obnemogli. Ko oni obnemorejo bodo uživali zopet obresti od denarja tistih, ki še niso obnemogli. In tako naprej.

Kdor se torej zavaruje za starost in onemoglost, s tem izvršuje ona dela usmiljenja, ki jih navaja katekizem: lačne nasičevati, žejne napajati, popotnike sprejemati, nage oblačiti, mrliče pokopavati itd. S tem da se zavaruje pomaga stoterim in tisočerim, da si morejo kupiti potrebne hrane in pijače ter potrebne obleke, da morejo plačati primerno stanovanje in si oskrbeti po čl. 8. dostojen pogreb in sv. maše. Kdor je kristjan in zlasti če je še ud III. reda bo vedel, kaj pomenijo taka dela usmiljenja za večnost. Kdor se torej da zavarovati za starost in onemoglost pomaga s tem sebi, da mu v letih onemoglosti ne bo treba prositi vbogajme, pomaga pa tudi drugim bolj, kakor če bi jim dajal ne vem kakšno miloščino.

(Dalje prihodnjič.)

Kronika III. reda.

MIRNA PEČ, okr. Novomesto; ust. 22. 6. 1924; voditelj: Zore Anton, župnik; odbor: Pust Anton, Gorenc Filip, Avbar Janez, Pust Ana, Kužnik Ana, Slak Magdalena, Saje Urša, Bašelj Katarina, Mahnič Ana, Muhič Ana, Kastelic Marija, Cesar Ana, Povše Marija, Muhič Marija, Rozman Neža, Jarc Ana, Potočar Ana; število članov: moških 17, ženskih 305, v novicijatu 29; naročnikov Cvetja: 53; delujoča odseka: bolniški, misijonski; okoliš skupščine: 3050 duš.

RAZBOR NAD SLOVENJGRADCEM, okr. Maribor; ust. 12. 10. 1926; voditelj: Lampuh Karol, župnik; odbor: Lesnik Filip, Slivnik Marija; število članov: moških 8, ženskih 21; naročnikov Cvetja: 15; okoliš skupščine: 551 duš.

VIČ, okr. Vič; ust. 26. 1. 1908; voditelj: Pirc P. Albert O. F. M.; odbor: Pliberšek Ivan, Svetličič Jožefa, Kušar Franciška, Koprivec Helena, Hribar Marija, Kanoni Terezija, Bedžuh Pavla, Kušar Marija; število članov: moških 16, ženskih 239, v novicijatu 6; naročnikov Cvetja: 153; delujoča odseka: misijonski, časnikarski; okoliš skupščine: 6250 duš.

KAMNICA, okr. Maribor; ust. 8. 2. 1914; voditelj: Božiček Franc, župnik; odbor: Matičič Anton, Molc Matija, Hiter Franc, Krois Jurij, Krebs Janez, Cehner Matija, Waldhuber Mihael, Hiter Helena, Puhman Jožefa, Polančič Franca, Ambrož Julika, Trobentar Ana, Dobaj Jožefa, Hojnik Marija; število članov: moških 33, ženskih 186; naročnikov Cvetja: 32; delujoči odsek: dobrodelni; okoliš skupščine: 2700 duš.

Razno.

V molitev se priporočajo:

M. V. iz Ljubljane sv. Antonu za dober vid. — Neimenovana iz Dol se priporoča v molitev v težkih dušnih zadevah.

Zahvala za molitev:

Neimenovana se zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu, žal. M. B., Mali Tereziki, sv. Frančišku in sv. Antonu za ozdravljenje po dolgoletni bolezni. — I. P. iz Trsta se zahvaljuje sv. Antonu za pomoč. Takoj po končani devetdnevni na čast sv. Antonu je bila ukradena stvar lastniku vrnjena.

Darovi.

Za afrikanske misijone:

Preč. g. Hiersche, Polzela Din 30; Neimenovana Din 220; neimenovana Din 50.

Za slepce:

G. M. po p. Angeliku Din 500.

Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Za oltar Male Terezke Jožica Istenič Din 50; Hartman Jožef, župnik, Krize pri Trziču Din 100; neimenovana Din 100; neimenovana iz Celja Din 50.